

တိပိဋကဓရဓမ္မာလ္လာဂါရိက
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အရှင်ဝိမ္ဗိဏ္ဍသာရာဘိဝံသ

ပေါင်းသစ်

ဒုတိယအကြိမ်

ထေရ်ဗုဒ္ဓအကျဉ်းနှင့်

ဓမ္မဓါန

ဇွေရာဇာဗြဟ္မဒါကထာ

ဝိပဿနာဆယ်မျိုးတရားလင်္ကာပျား

မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ဓမ္မနာဒ ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ကြီး၏
(ဦးစီးနာယက)

မင်းကွန်းပိုးမိတ်ကုန်းမြေတိပိဋက=နိကာယကျောင်းတိုက်ကြီး၏
(မဟာနာယက)

အစိုးရ ပထမကျော်၊ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ
(ပထမ)ဝဋ္ဋံသကာ၊ အဋ္ဌကထာပြန်အကျော် (ရွှေတံဆိပ်တော်)၊
သာသနဇေသိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ၊ ဗုဒ္ဓသာသန ဝိသိဋ္ဌ(ပထမ)
တိပိဋကဓရ-မဟာ တိပိဋက ကောဝိဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တသာရာ
ဘိဝံသ(ပထမ)တိပိဋကဓရဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊
ဆဋ္ဌ သံဂါယနာ ဝိသဠက (အဖြေ)၊ မဟာဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းပြု-

ဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ၏

ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း နှင့်

ငွေရတုသြဝါဒ ကထာ

ဝိပဿနာဆယ်မျိုး တရားလင်္ကာများ

နှင့်

သံဝေဂဂါထာလင်္ကာများ

ပထမအကြိမ် * အုပ်ရေ ၁၀,၀၀၀
၁၉၇၉၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။

ဒုတိယအကြိမ် * အုပ်ရေ ၂၀,၀၀၀
၁၉၈၀ မေလ

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ * ပေါ်ဦးသက်၏မြတ်သောဒါန၊

မျက်နှာဖုံးဘလောက် * လွင်

မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ် * ထွန်းထွန်းမြင့်

ဓာတ်ပုံ * ဗမာ့ခေတ်ထွန်းအိ

အတွင်းဘလောက် * ဇမ္ဗူအေး

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၁၁၀၆)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄၁၉)

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ * မင်းကွန်းတိပိဋကနိကာယသာသနာပြုအဖွဲ့အတိုက်

ဖြန့်ချိရေး * ဦးထွန်းအိ (ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် ၄၃၆)၊

ထွန်းထွန်းမြင့် ပုံနှိပ်တိုက် (၀၁၉၁၁)

၃၀၂/၄၀ လမ်း (အထက်လမ်း) ရန်ကုန်မြို့က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိပါသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊
မင်းကွန်း တောင်ရိုးရှိ ဓမ္မနာဒကျောင်းတိုက်၏
ဦးစီးနာယက ဖြစ်တော်မူသော

တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသမထေရ်မြတ်
၏

ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း

မိဘနှင့် ဖွားရာဇာတိ

မန္တလေးတိုင်း၊ မြင်းခြံမြို့နယ်၊ ကျည်းပင် (သဲဖြူဝ) ရွာ၌
ခမည်းတော် ရွာသူကြီး ဦးဆုံ၊ မယ်တော် ဒေါ်ဆင်တို့မှ ၁၂၇၄
ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၁ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (နေ့စက်
နာရီ ၃ နာရီကျော်)တွင် ဖွားမြင်တော် မူသည်။ သားသမီး
သုံးယောက်အနက် သားအလတ် ဖြစ်သည်။ မိဘ ဆွေမျိုး
ဥပတကာတို့၏ ခင်မင်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ငယ်နာမည်
“မောင်ခင်” ဟု ခေါ်တွင်သည်။ ဇာတာတော်၌ကား မောင်ရန်
ရှင်းဟု ရေးမှတ်ခဲ့ကြသည်။

ကျောင်းသားသူငယ်ဘဝ

(၄)နှစ်သားအရွယ်၌ ဖခင် ဦးဆံ ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သဖြင့် မိခင် ဒေါ်ဆင်နှင့်အတူ အဘိုးဖြစ်သူ ဆရာကြီးဦးချယ် ဒေါ်အံ့တို့ထံ မရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်ရလျက် အဘိုး အဘွားတို့၏ စောင့်ရှောက်ပြုစုမှုကို ခံယူရသည်။ (၆)နှစ်သား အရွယ်တွင် ကျည်းပင်ကျောင်း ဆရာတော် အရှင်သာသနမထေရ်ထံ ပညာသင်ကြားရန် အပ်နှံသည်။ ကျောင်းသားကြီးများ၏ စာအံသံကို ကြားကာမျှဖြင့် သင်ပုန်းကြီး၊ မင်္ဂလာသုတ် စသည့် စာများကို မှတ်သား ရှုတ်ဆိုနိုင်သည်။ အိမ်တွင်လည်း အဘိုး ဦးချယ်နှင့် သမီး ဒေါ်ငွေပေါ (ဆရာတော်၏ အရီး)တို့က ဘုရားရှိခိုး၊ ငါးပါးသီလ၊ မေတ္တာပို့ စသည်တို့ကို သင်ကြားပေးသည်။

သာမဏေဘဝ

ကျည်းပင်ကျောင်းသို့ အပ်နှံသည့်အချိန် (၆)နှစ်သားအရွယ်၌ပင် အဘိုး ဦးချယ်၊ အဘွား ဒေါ်အံ့တို့က ပထမအကြိမ် ရှင်ပြုပေးသည်။ ငယ်လှသေး၍ သင်္ကန်းမဆည်းရသေး။ အသက် ၈ နှစ်အရွယ်တွင် မြင်းခြံမြို့ မင်းကျောင်းတိုက် စာချ ဆရာတော် ဦးသောဘိတထံ ရွှေ့ပြောင်းအပ်နှံ၍ စာသင်ကြားစေသည်။ ၁၀ နှစ်သား အရွယ်တွင် မိခင် ဒေါ်ဆင်၏ ပစ္စယာ နှုတ်ဟဖြင့် ဆရာတော် ဦးသောဘိတက ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ သာမဏေငယ်၏ “ဉာဏ်

အမြင် ဆန်းကြယ်မှု”ကို အစွဲပြု၍ “ရှင်ဝိစိတ္တသာရ”ဟု ဘွဲ့အမည် ပေးတော်မူသည်။

ရဟန်း ၁၀

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ပုံလွန်တော်မူပြီးနောက်၊ အသက် ၁၉ နှစ် အရွယ်တွင် မြင်းခြံ မင်းကျောင်းတိုက်မှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဣန္ဒာလောက-က မန္တလေးမြို့ အနောက်ဘက် မင်းကွန်းဟောင်ရိုးရှိ မွေ့နာဒတိုက်ဆရာတော် အရှင်ပညာစက္ကမထေရ်ထံ ပို့ဆောင်အပ်နှံ၍ ပညာဆက်လက်သင်ကြားစေသည်။ ၁၂၉၂ ခုနှစ် နှောင်းဘန်ခူးလဆန်း ၆ ရက်နေ့တွင် မင်းကွန်းငွေတောင်ဘောရ ကျောင်းတိုက် ခဏ္ဍာသိမ်၌ မွေ့နာဒ ဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ မန္တလေးမြို့ ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်၊ ညောင်ကန် ဆရာတော်၊ မစိုးရိမ်ဆရာတော်၊ စစ်ကိုင်းမြို့ ဘုရားကြီး ဆရာတော်၊ သမ္ဗာသတိဆရာတော်၊ မဟာသစ်ဝင်ချောင်ဆရာတော်၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ချမ်းသာကြီး ဆရာတော်၊ ပေါင်းတောင်ကူ ဆရာတော်၊ ငွေတောင်တေးရ ရွှေကျင်ဆရာတော် အစရှိသည့် သာသနာ့ အဓိပတိ ဆရာတော်ကြီးများက ကမ္မဝါဆရာတော်များအဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှင့် ဆောင်ရွက်တော်မူကြသည်။

ရဟန်းဒါယကာများမှာ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ရန်ကုန်အိမ်ကြီးချောင် သီလရှင်ဆရာကြီး ဒေါ်ဓမ္မစာရီနှင့် ရန်ကုန်မြို့ သူဌေးကြီးဦးသွင်၊ သူဌေးကတော် ဒေါ်ဒေါ်သိန်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားဆည်းပူးတော်မူခြင်း

သရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရသည် မြင်းခြံမြို့နယ် ကျည်းပင်
ရွာကျောင်း ဆရာတော် အရှင်သာသန၊ မြင်းခြံမြို့ မင်းကျောင်း
တိုက် စာချဆရာတော် ဦးသောဘိတ၊ ငါးထပ်တိုက်ဆရာတော်
ဦးမုနိန္ဒ၊ တန်ဆောင်ကြီးတိုက် ဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓ၊ ပထမ
မွေနှစ်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးညောင်စက္က၊ ကွမ်းထားဆရာ
ဖြစ်သူ အရှင်အလှူဝံသတို့ထံတော်၌ ဗရိယတ္တိအခြေခံကျမ်းစာများ
နှင့် ပါ၊ သဠကထာ၊ ဒီကာ ကျမ်းစာများကို ပါရဂူရောက်
တတ်မြောက် လိမ္မာအောင် ငယ်စဉ်ကပင် သင်ကြား ဆည်းပူး
တော်မူပြီလျှင် စာမေးပွဲပေါင်း များစွာတို့ကို ထူးချွန်စွာ
အောင်မြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

အသက် ၁၃ နှစ်တွင် မြင်းခြံမြို့နယ်လုံးဆိုင်ရာ ဝိနည်းစာပြန်
ပွဲ၌ ကစည်းသဒ္ဒါကြီး ရှစ်စောင်ကို၎င်း၊ ၁၄ နှစ်သား အရွယ်

တွင် သင်္ဂဟ ၉ ပိုင်းကို၎င်း ပြန်ဆိုအောင်မြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။
 အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်တွင် အစိုးရ ပထမငယ်တန်းကို၎င်း၊
 ၁၆ နှစ်သားအရွယ်တွင် အစိုးရ ပထမလတ်တန်းကို၎င်း၊ ရဟန်း
 ဖြစ်စ ဝါမရမီ ၁၂၉၃ ခုနှစ်၌ အစိုးရ ပထမကြီးတန်းကို၎င်း၊
 ရဟန်း ၁-ဝါအရ ၁၂၉၄ ခုနှစ်တွင် အိမ်တော်ရာ အမျိုးသား
 ပထမကြီးတန်းကို၎င်း၊ ရဟန်း ၂-ဝါအရ ၁၂၉၅ ခုနှစ်တွင်
 သကျသီဟ စာသင်တန်းနှင့် ပထမကျော်အတွက် ဝင်ရောက်ဖြေ
 ဆိုသော ပထမကြီးတန်း၌ *ခရေပွင့်အမှတ်ပြု၍ ၁-နံပါတ်မှ
 ပထမကြီးတန်းကို၎င်း၊ ရဟန်း ၃-ဝါအရ ၁၂၉၆ ခုနှစ်တွင်
 သကျသီဟ စာချတန်းနှင့် အစိုးရ ပထမကျော်တန်းကို၎င်း၊
 ၁၃၀၂ ခုနှစ်တွင် အစဆုံး ကျင်းပသော 'အစိုးရ စာချတန်း၌
 ဂုဏ်ထူးကျမ်းများနှင့်တကွ အစိုးရစာချတန်းကို၎င်း၊ ဝင်တိုင်း
 မလွဲ ထင်တိုင်းစွဲ၍ အောင်ပန်းတို့ကို ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရရှိ
 တော်မူခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင် ၁၃၁၂ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော ၃ ကြိမ်
 မြောက် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ပွဲကြီး၌ ဝိနည်းငါးကျမ်းစာမျက်
 နှာ ၂၀၀၀ ကျော်ကို၎င်း၊ ၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်
 သော ၄ ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရရွေးချယ်ပွဲကြီး၌ အဘိဓမ္မာ
 ပိဋက ပထမပိုင်း ၅ ကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၁၀၀ ကျော်ကို၎င်း၊
 ၁၃၁၄ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော ၅ ကြိမ်မြောက် တိပိဋက
 ဓရ ရွေးချယ်ပွဲကြီး၌ အဘိဓမ္မာပိဋက ဒုတိယပိုင်း ၂ ကျမ်း
 စာမျက်နှာ ၂၅၀၀ ကျော်ကို၎င်း၊ ၁၃၁၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပ
 ပြုလုပ်သော ၆ ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ပွဲကြီး၌

သုတ္တန္တပိဋက သုတ်သုံးကျမ်း စာမျက်နှာ ၆၆၄ ကို၎င်း၊ အာဂုံ သဘော ရေးဖြေပဲ့ နှစ်ရပ်လုံးတို့၌ ဂုဏ်ထူးနှစ်ဆင့်စီဖြင့် အောင် မြင်တော် မူခဲ့ပါသည်။

စာမေးပွဲ အားလုံးတို့၌ တခါဘူးမျှ အကျအရှုံး မရှိခဲ့ပဲ နှစ်ချင်းစွဲချည်းသာ အောင်မြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သကျသီဟ စာချတန်းအောင်မြင်ရာတွင် စာသင်တန်း အောင်ပြီးနောက် နှစ်မခြားပဲ နှစ်ချင်းစွဲ စံချိန်တင်၍ ပထမဦးဆုံး ကျမ်းပြီး အောင်မြင်ခဲ့ခြင်း၊ အစိုးရစာချတန်း စာမေးပွဲတွင် နှစ်ချင်းစွဲ ဂုဏ်ထူးဖြင့် ပထမဦးဆုံး ကျမ်းပြီးအောင်မြင်ခဲ့ခြင်း၊ တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ပွဲတွင် အာဂုံ ပြန်ပို့ သဘော ရေးဖြေပဲ့ နှစ်ရပ်လုံး၌ ဂုဏ်ထူးနှစ်ဆင့်စီဖြင့် ပထမဦးဆုံး ပိဋကသုံးပုံ အောင်မြင်ခြင်း တို့သည် မည်သူမျှ စံမတူနိုင်သော ထူးချွန်သည့် အောင်မြင်မှု များပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ စာမေးပွဲအသီးသီးတို့၌ ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်တော် မူခဲ့သောကြောင့် ထူးခြားသော ဘွဲ့တံဆိပ်များကိုလည်း အလှူခံ ရရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။ သကျသီဟ စာချတန်းကို နှစ်မခြားပဲ အောင်မြင်တော်မူခဲ့၍ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ(သကျ သီဟ)အသင်းကြီးမှ ဆက်ကပ်သော “ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိ ဝံသ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ “ဝဋ်သကာ” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို၎င်း၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါဠိဆရာ မြန်မာပညာရှိ အသင်းကြီးမှ ဆက်ကပ်သော “အဋ္ဌကထာ ပြန်အကျော်” ဟူ သော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို၎င်း၊ အစိုးရ ပထမကျော်ဘန်းနှင့် စာချတန်းကို ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့၍ နိုင်ငံတော် အစိုးရက

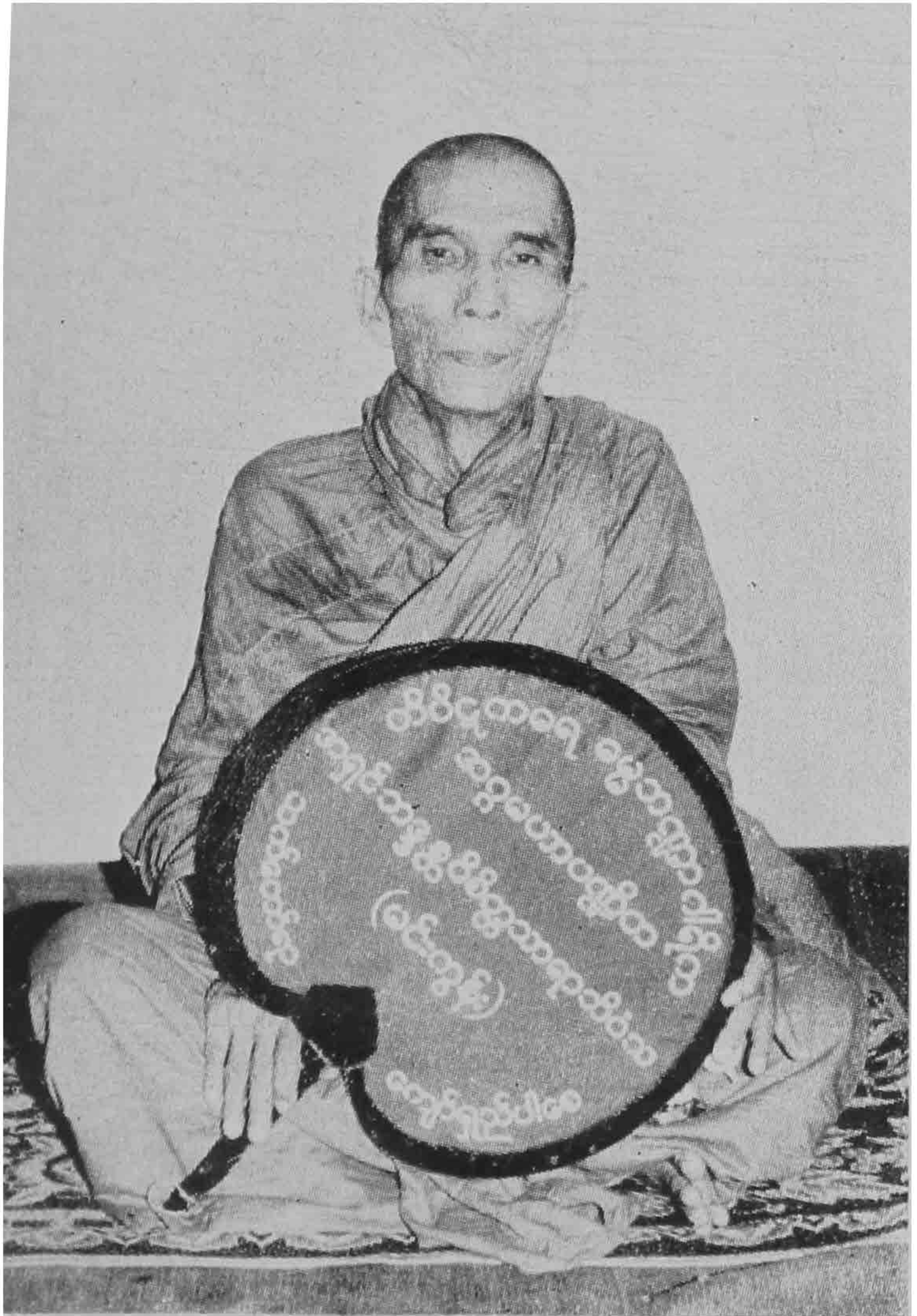
တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက
ဘရှင်ဝိစိတ္တသဘာဝာဘိဝံသ

၁၃၁၅-ခုနှစ် (ပထမ) တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရရှိသည့်နှစ်က ရိုက်ကူးထားသောပုံတော်

တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
အရှင်ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ

၁၃၄၂-ခုနှစ်ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
သယံ မဟာနာယကအဖွဲ့ကြီး၏ အကျိုးတော်ဆောင်အဖြစ်
ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရပြီး ရိုက်ကူးထားသောပုံတော်

ဆက်ကပ်သော “အစိုးရပထမကျော်” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် “သာသနဓဇ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို၎င်း ထူးထူးခြားခြား အလှူခံ ရရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင် တိပိဋကဓရ အာဂုံပြန်ပွဲသဘော ရေးဖြေပွဲနှစ်ရပ်တို့၌ ဝိနည်းငါးကျမ်းကို ဂုဏ်ထူးနှစ်ဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်တော်မူခဲ့၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆက်ကပ်သော “ဝိသိဋ္ဌဝိနယဓရ မဟာဝိနယဓကောဝိဒ” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် အရိုးဝါ ကနက္ကဒဏ်ထီးဖြူတော် ၁-လက် အမှတ်တံဆိပ် ပါရှိသော သာသနာ့အောင်လံတော်၊ တပည့်နှစ်ဦးနှင့်တကွ အမဲစီးနင်းလိုက်ပါနိုင်သော မီးသဘော၊ မီးရထား ပထမတန်း အထူးလက်မှတ်ကို၎င်း၊ အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းကို ဂုဏ်ထူးနှစ်ဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်တော်မူခဲ့၍ နိုင်ငံတော် အစိုးရက ဆက်ကပ်သော “ဝိသိဋ္ဌအဘိဓမ္မိက မဟာအဘိဓမ္မကောဝိဒ” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် အရိုးဝါ ကနက္ကဒဏ်ထီးဖြူတော် ၂-လက် အမှတ်တံဆိပ်ပါရှိသော သာသနာ့အောင်လံတော်ကို၎င်း၊ သုတ်သုံးကျမ်းကို ဂုဏ်ထူးနှစ်ဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်တော်မူခဲ့၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆက်ကပ်သော “ဝိသိဋ္ဌဒီသဘာဏက မဟာဒီသနိကာယကောဝိဒ” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို၎င်း၊ ပိဋကသုံးပုံလုံးကို ဂုဏ်ထူး နှစ်ဆင့်စီဖြင့် အပြီးအစီး အပြည့်အစုံ အောင်မြင်တော်မူခဲ့၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆက်ကပ်သော “ဗုဒ္ဓသာသနဝိသိဋ္ဌ တိပိဋကဓရ မဟာတိပိဋကကောဝိဒ” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် အရိုးဝါ ကနက္ကဒဏ်ထီးဖြူတော် ၃-လက် အမှတ်တံဆိပ်ပါရှိသော သာသနာ့အောင်လံတော်၊ တပည့်နှစ်ဦးနှင့်တကွ အမဲစီးနင်းလိုက်ပါနိုင်

သော ကုန်း-ဇေ-လေ သုံးဌာန ပထမတန်း အထူး လက်မှတ်
တော်၊ “ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ တိပိဋကဓရ ဓမ္မ အဏ္ဏာဂါရိက”
ဟူသော အက္ခရာတံဆိပ် ခတ်နှိပ်ပါရှိသော ဆင်စွယ် ယပ်ဝန်း
တော်၊ နှစ်စဉ်လှူအပ်သော ရာသက်ပန် ဆွမ်းဆန်တော် စရိတ်
များကို၎င်း အလှူခံရရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာသနာရေး အားပေးဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာသည် “စာသင်ရပ်ခဲစေ” ဟူ
သော ပညာရှိတို့ အဆုံးအမ ဥပဒေသအရ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်
ထံ၌ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းစာများကို ဆက်လက် သင်
ကြား နေသော်လည်း ရဟန်း ၃ ဝါအရ သကျသီဟ စာချတန်း
နှင့် အစိုးရ ပထမကျော် အောင်မြင်ပြီးသည့် အချိန်မှစ၍
မင်းကွန်း ဓမ္မနာဒကျောင်းတိုက်၌ ဆရာတော်၏ လက်ထောက်
စာချအဖြစ် တာဝန်ယူပြီး စာပေကျမ်းဂန်များကို ပို့ချပေး
တော် မူခဲ့ပါသည်။ ရဟန်းသိက္ခာ ၇ ဝါအရ ၁၂၉၉ ခုနှစ်
နတ်တော်လသို့ ရောက်သောအခါ ဓမ္မနာဒ သာသနာပြုသံဃာ
အစည်းအဝေးကြီးမှ ညောင်ကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမှူး
ရှိသော သံဃာတော်များ၏တာဝန်လွှဲပေးအပ်တော် မူချက်အရ
ပုံလွန်တော်မူသွားသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်ဘုရား၏ ဓမ္မနာဒ
ကျောင်းတိုက် နာယကတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ဆက်လက်
ထမ်းဆောင်တော်မူလျက် ရှိပါသည်။

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၀၀-ပြည့် အ ထိမ်း အ မှတ် ဖြင့်
၁၃၁၆ ခုနှစ် ကဆုန်လမှစ၍ ရန်ကုန်မြို့ကမ္ဘာအေး လိုက်ဂူတော်

တွင် ကျင်းပသော ထေရဝါဒ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်ပို့ကြီး၌
ဝိသဇ္ဇက-အဖြေ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့ပါ
သည်။ ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော်ကိုသုတ်သင်ရန်အတွက်လည်း
ပါဠိ ဝိသောဓက အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့ပါ
သည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လျှောက်ထားချက်အရ အတွဲ(၆)တွဲ၊
အုပ်ရေ(၈)အုပ်၊ စာမျက်နှာပေါင်း ၅၁၆၃ ရှိ မဟာ ဗုဒ္ဓဝင်
ကျမ်းကြီးကို ဦးစီးရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင်
မင်းကုန်း ပထမဓမ္မနာဒဆရာတော် နောက်ဆုံး ဟောကြား
အမိန့်ရှိခဲ့သည့် ရုပ်နာမ်ရှုနည်း တရားတော်အဖွင့်ကျမ်း၊ တရား
ဟော တိတ်ခွေမှ ကူးယူပုံနှိပ်သည့် ရာဟုလောဝါဒသုတ်၊ ဓမ္မ
ကထာသံဂေဂ ဂါထာလင်္ကာများ၊ သာသနာတော် ဆိုင်ရာ
ရတု၊ ဩဘာသာ၊ တေးကဗျာစသည်များကို ရေးသားပြုစုခြင်း၊
မုရ္ခာကနီမြို့၊ ရွှေသိမ်တော်တော်ရ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏
သစ္စာဂါရူကျမ်းကို ကြည့်ရှုဖွယ်မံ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း စသည့်
ဂန္ထကာရကအမှုများ ကို ပြုတော်မူပြီး၊ ပြုတော်မူဆဲ ဖြစ်ပါ
သည်။

တရားပွေများကိုလည်း ဝါတွင်းဝါပမကျန့်မြို့ရွာအသီးသီး
သို့ လှည့်လည်၍ နေ့ရက်မပြတ် ဟောကြား ချီးမြှင့်တော်မူ
သည်။ တင်ရှားသော ဟောတရားများမှာ “သာသနာ့ ချိန်
ခွင်ကြီး လေးလက်၊ တိတ်ခွေပေါင်း (၃၀) (၇၂ နာရီ)။
ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ တဘွဲ့လျှင် တိတ်ခွေ(၅)ခွေမှ (၁၀)ခွေ
(၆နာရီမှ ၃၂နာရီ)အထိရှိလျက် သာမန်အားဖြင့် တရား

ဒေသနာတော် တပုဒ်လျှင် အချိန်(၃)နာရီမှ (၄)နာရီအထိ တရားထေ့က်၊ တရားနာခံ မထားပဲ ကြည်ညို နာယူဖွယ် ဟောကြားတော်မူလေ့ရှိပါသည်။

ပရိယတ္တိ သာသနာတော် ထွန်းကားရေးအတွက် မင်းကွန်း တောင်ရိုး ပရိယတ္တိသာသနာ့နဂ္ဂဟ အသင်းကြီး၏ နာယက အဖြစ်ဖြင့် နှစ်စဉ်စာပြန်ပွဲဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေး တော်မူသည်။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရား ကြီး (ပျံလွန်) ၏ နိကာယ်သာသနာတော် ထွန်းကား စေလို သော ဆန္ဒတော်အရ “နိကာယုဇ္ဇောတကသမိတိ” အမည်ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ နိကာယ်သာသနာတော် ထွန်းကားရေးအသင်းကြီး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာအောင် လုံ့လပြုတော်မူလျက်၊ ယခု ထိုအသင်းကြီး၏ ဩဝါဒါစရိယ ဆရာတော်(၈)ပါးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်တော်မူလျက်ရှိသည်။ ယခုတဖန် ၁၃၄၀-ပြည့် နှစ် ၀၁ဆိုလဆန်း(၅)ရက်နေ့မှစ၍ မင်းကွန်းမိုးမိတ်စေတီတော် ကုန်းမြေ၌ “တိပိဋက=နိကာယ” ကျောင်းတိုက် ဖွင့်လှစ်ကာ တိပိဋကဓရနှင့် နိကာယ်စာမေးပွဲများတွင် ဝင်ရောက် ဖြေဆို တော်မူကြမည့် သာသနာ့အာဇာနည် လောင်းလျာ ရဟန်း တော်များအား ပလိဗောဓ ကင်းစွာဖြင့် စာကျက်၊ စာအံ၊ စာကြံ၊ စာကြည့်နိုင်ကြစေခြင်းငှာ ဆွမ်း၊ ကွမ်း၊ ဆေးဝါး၊ ကျောင်း၊ သင်္ကန်းမှစ၍ ပိဋကကျမ်းစာအုပ်များပါ ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းလျက်ရှိပါသည်။ ဤတိပိဋကနိကာယ ကျောင်းတိုက် အတွက် ဆရာတော်သည် မိမိအား နိုင်ငံတော်အစိုးရက တိပိဋက ဓမ္မ ဆွမ်းဆန်တော်အနေဖြင့် လစဉ်လှူဒါန်းသည့် အလှူတော်ငွေ

၃၁၁ကျပ် (သုံးရာတစ်ဆယ့်တစ်ကျပ်)ကိုလည်း ၁၃၃၉ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလမှစ၍ အာလယပြတ်လှူဒါန်းတော်မူပါသည်။ ထို့ပြင် တိပိဋကဓရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်လက်ခံရရှိသည့် (၂၅)နှစ်မြောက် ရန်ကုန်မြို့ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ဖလံယဉ်ဓမ္မာရုံကြီးတွင် ၅-၆-၇၈နေ့က ကျင်းပသော ငွေရတုသဘင် ပူဇော်ပွဲကြီးနှင့် မန္တလေးမလွန်ဆန်လှူအသင်းကြီး၊ မင်းကုန်းအစရှိသည့် ငွေရတုသဘင် ပူဇော်ပွဲအသီးသီးတို့မှ လှူဒါန်းပူဇော်ကြသည့် နဝကမ္မဝတ္ထုငွေများကိုလည်း ဤတိပိဋက နိကာယကျောင်းတိုက်ကြီးအရှည်သဖြင့် ထွန်းကားတည်တံ့နိုင်ရန် အစိုးရဘဏ်၌ အပ်နှံစေလျက် ငွေပဒေသာပင်စိုက်ထူတော်မူပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တိပိဋကဓရ သာသနာ့အာဇာနည်များ အဆက် မပြတ်ပေါ်ထွန်းနိုင်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အခြား သာသနာရေး၊ လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက်များမှာ— မင်းကုန်းတောင်ရိုးရှိ ဦးပုကြီးတောရတောင်ပေါ်ကြီးကျောင်းတိုက် အဆောက်အအုံ ဟောင်းများနှင့် ပိဋကတ်တိုက်ကြီးကိုဦးဆောင်၍ မှမ်းမံ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း၊ မင်းကုန်းတိုက်နယ်ဆေးရုံကို ပရိဘောဂ၊ ပစ္စည်း ကိရိယာ၊ ဆေးဝါးအပြည့်အစုံနှင့်တကွ ဆရာတော် ဦးဆောင် ဆောက်လုပ်၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရသို့ လှူအပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ ကလေးငယ်များ၏ ပညာရေးအတွက် မင်းကုန်းတွဲဘက်အစိုးရအလယ်တန်းကျောင်း နှစ်ထပ်အဆောက်အအုံကို ဦးဆောင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ မင်းကုန်းတောင်ရိုးရှိ ချောင်အသီးသီးတို့နှင့်တကွ ဆေးရုံ၊ အလယ်တန်းကျောင်း၊ ရဲဌာနာတို့အတွက် ရေစက်ကြီး

၂ လုံးဖြင့် ရောဝတီမြစ်ရေရရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူခြင်း၊ လှုပ်စစ်စက်ကြီး ၃ လုံးဖြင့် ဓမ္မနာဒတိုက်၊ မိုးမိတ်စေတီတော် နှင့် တိပိဋက နိကာယကျောင်း၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ စသည်တို့ကို လှုပ်စစ်မီးအားထွန်းညှိပေးခြင်း၊ တောချုပ်ပိတ်ပေါင်းတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးပျက်စီးနေသော မင်းကွန်း မိုးမိတ်စေတီတော်ကြီးနှင့် အာရာမအဆောက်အအုံများကို ဦးဆောင်၍ မှမ်း မံ ပြု ပြင် တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ မင်းကွန်းလူအိုရုံအသင်းကြီးတွင်လည်း နာယက ဆရာတော်အဖြစ်ဖြင့် ဘိုးဘွား ၂၀၀ ခန့်တို့၏ စားဝတ် နေရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် စောင့်ရှောက်ကူညီတော်မူလျက်ရှိခြင်း၊ ဆရာတော်၏ဇာတိဒေသဖြစ်သော မြင်းခြံမြို့နယ် ကျည်းပင်(သဲဖြူဝ)ကျေးရွာ၌ ကလေးသူငယ်များ အတွက် နှစ်ထပ်စာသင်ကျောင်း နှစ်ဆောင်ကို ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခြင်း၊ ၎င်းကျေးရွာများရှိ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်း များ မြစ်ကမ်းပါးပြိုသဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ပေးရာ၌ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူခြင်း၊ မြင်းခြံမြို့ မင်းကျောင်း ဆရာတော်နှင့် တမည့်စာသင်သားသံဃာတော် ၆၀ ကျော်တို့အတွက် ဆွမ်းဆန်တော်များ နှစ်စဉ်ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခြင်း၊ ၎င်းကျောင်းတိုက်အတွင်း မဟာဓမ္မပါလ ဓမ္မာရုံအုတ်ကျောင်းကြီးဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရာ၌ တဝက်ကျော် တာဝန်ယူ လှူဒါန်းတော်မူခြင်း၊ ၁၃၃၈-ခုနှစ်မှစ၍ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးရှိ ရဟန်း သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ လူသူတော်များ အတွက် မလွန်ဆန်လှူအသင်းကြီးက ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ဆွမ်းဆန်တော်အလှူခံကိစ္စကို ဆရာတော်ဘုရား ကိုယ်တိုင် တနိုင်ငံလုံးသို့

လှည့်လည်ဟောပြောကာ မြို့ရွာဒေသအသီးသီး၌ မလွန်ဆန်လှူ
အသင်းခွဲများ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်စေလျက် ဆွမ်းဆန်တော်
များ လှူဒါန်းစေခြင်း၊ မြို့ရွာအသီးသီးရှိ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
များ၊ ပရိယတ္တိဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့အများအပြားသို့ အားပေး
ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခြင်း၊ လှူဒါန်းဆဲ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

အထူး မိန့်ကြားဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း

ဆရာတော်သည် ဆရာသမားများအပေါ်၌ ပြုကျင့်ရမည့်
တပည့်ဝတ်ကို မချွတ်အောင် ဆောင်ရွက်တော်မူလေ့ရှိပါသည်။
ထင်ရှားသော ဆောင်ရွက်ချက်တခုမှာ—

အသက် ၁၇ နှစ် ၁၈ နှစ်သားအရွယ် ငယ်စဉ်
ကာလ သာမဏေဘဝက ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်ဦးသော
ဘိတဗ္ဗာ လေဖြတ်၍ ကိုယ်တခြမ်းသေနလေရာ စာမေး
ပွဲတွေ ဖြေနေစဉ်အကြားမှာ ဆရာတော်ထံပါး၌ အမြဲ
ခစား၍ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်များကို ကျေပွန်စွာ ပြုစု
လုပ်ကျွေးခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ပျံ့လွန်တော်မူ၍ စွာပန
ကိစ္စ ပြီးဆုံးသည်အထိ တရက်တာမျှပင် လစ်ဟင်းဘူး
သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ ဝေယျာဓစ္စ အဝဝတို့ကို မညည်း
မည၊ ကြည်ဖြူစွာ ရွက်ဆောင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်သည် “မလုပ်မပြော၊ လုပ်မှပြော၊ သဘောဝင်လှ
စေ။ အပြောသာခွဲ၊ အလုပ်မဲ၊ ကံရဲ့မလွတ်ချေ” ဟူသော
ခံယူချက်ဖြင့် မလုပ်လျှင် မပြောတတ်၊ ပြောလျှင်လည်း မလုပ်ပဲ
မနေတတ်ပေ။ လုပ်ပြန်လျှင်လည်း ပေါ့ပေါ့တန်တန် မဟုတ်ပဲ

အပြီးအဆုံးရောက်သည်အထိ လေးလေး နက်နက် လုပ်ဆောင်
တတ်သော အလေ့ရှိပါသည်။

“ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်စဉ်အချိန်က ဝိနည်းမဟာဝါ
ပါဠိ ဝိသောဓက အကျိုးဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူ လုပ်
ဆောင်ခဲ့ရာ ၅၂၀ မျက်နှာရှိ သုတ်သင်ပြီး ပါဠိတော်
ကို (၁) မူကောင်း မူသန့်ရရှိစေရန်၊ (၂) မိမိ၏လက်
နှိပ်စက်ကို ဘုရားရှင်၏ စကားတော်အား ပူဇော်ရန်။
(၃) မိမိ၏ ကိုယ်အား လုပ်အား ဥာဏ်အားတို့ဖြင့်
ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် ရည်သန်၍ ဗုဒ္ဓ
သာသနာအဖွဲ့မှ စက္ကူတရွက်၊ တံဆိပ်ခေါင်းတလုံးမျှ
မတောင်းခံပဲ သန့်ရှင်းစွာ ကိုယ်တိုင် လက်နှိပ်စက်ဖြင့်
ရိုက်နှိပ်လျက် အပ်နှံခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာ
အဖွဲ့မှလည်း ထိုစာမူကို စံပြအဖြစ် ရိုသေစွာ ထားရှိ
ကြောင်း သိရပါသည်။ ၁၉ ရက်နှင့်အပြီး မဟာဝါ
ပါဠိတော်ကို ထပ်မံသုတ်သင်ခြင်း၊ ၇ ရက်နှင့် အပြီး
ပရိဝါပါဠိတော်ကို ထပ်မံ သုတ်သင်ခြင်းတို့၌လည်း
ဆရာတော်သည် စာမူကို ဖတ်ရွတ်ခြင်း၊ မူကွဲရာ၌ ဆိုင်ရာ
ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ စသည်တို့ကို ရှာဖွေခြင်း၊
အားလုံး သဘောတူသည့်အခါ မှတ်ချက်များကို ကိုယ်
တိုင် ရေးသားရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များထံ မိတ္တူများ
ဆက်ကပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် တာဝန် ကျေအောင် ရွက်
ဆောင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤမျှသာမဟုတ် ၁၃၁၄ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၄ ရက် တိပိဋက စာပြန်ရန် ရက်ပိုင်းမျှ အလိုတူင် မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနာ့ဗိမာန်တော်ကြီး အုတ်မြစ် ချဲ့အတွက် တရား ချီးမြှင့်ရန် ပင့်လျှောက်လာရာ မဟောနိုင်ဟု ပယ်မြစ်ခြင်းမပြုပဲ ကျေနပ်စွာ လက်ခံ၍ “ဤသာသနာ့ဗိမာန်ကြီးအတွက် ဘုန်းကြီးက မှန်အုတ် ကြီး ၄ ချပ် လှူဒါန်းပါမည်” ဟူသော စကားပလ္လင် ခံ၍ ၄ နာရီကျော်မျှ သစ္စာလေးပါး တရားအချက် ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန သုတ္တန်ကြီးကို နိဒါန်းနှင့်တကွ ဟောပြော တော်မူခဲ့ပါသည်။ “ယခုအခါ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည် ကြွရောက်တော်မူ၍ တရားစည် ကြီးကို ဆော်တီး ရိုက်ခတ် အဆက်မပြတ် ဟောကော် မူလျက်ရှိရာ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်ပြီးချိန်မှ စ၍ ယနေ့ထိ အကြိမ်ပေါင်း ၈၂၈၀ ခန့်အထိ ရှိသွားပြီဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်၏ လုံ့လ ဝီရိယနှင့် သတ္တိကား အားကျ အတု ယူဘွယ် ကောင်းလေစွ။

ဆရာတော်၏ လုပ်ရပ်များတွင် သာသနာတော်အတွက် စံပြု ထိုက်သော လုပ်ငန်းပေါင်း များစွာ ရှိလေရာ စွန့်လွှတ်ရေး စိတ်ဓာတ်နှင့် စပ်၍ အတုယူ မှတ်သားဘွယ်ကောင်းသော လုပ် ရပ် အနည်းငယ်ကို ဂုဏ်ပြုဖော်ပြလိုပါသည်—

“ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထား တောင်းပန်ချက်အရ အတွဲပေါင်း ၆ တွဲ၊ အုပ်ရေ ပေါင်း ၈ အုပ်၊ စာမျက်နှာပေါင်း ၅၅၁၆ ခန့်ရှိ

နိုင်ငံတော် မဟာဗုဒ္ဓဝင် ကျမ်းကြီးကို အပြီး အဆုံး
ကမ္ပတ်ဖုံးအောင် ရေးသား ပြုစုပေးတော်မူခဲ့ရာ၊ မရေး
သားမီ နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီးသို့ လိုလား
ချက် ၃ ခုကို ရယူတောင်းခဲ့ပြီးမှ ရေးသားပြုစုတော်
မူခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်တောင်းဆိုသော လိုလားချက်
၃ ခုမှာ-

၁။ စေတနာ့ဝန်ထမ်း အဖြစ်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်
ရလျှင်၎င်း၊

၂။ ရုံးကိစ္စအဝဝ ဘုန်းကြီးနှင့် မပတ်သက်စေလျှင်
၎င်း၊

၃။ မိမိတတ်သမျှ စာပေ ကိစ္စတွင်သာ ဦးစီးခွင့်
ရလျှင်၎င်း၊

ဤသုံးချက်ကို အဖွဲ့က သဘောတူပါလျှင် လက်ခံပြီးဟူ၍
မှတ်ယူပါ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်၏ ပရိယတ္တိ စာပေ သင်ကြား ဆည်းပူးခဲ့ပုံမှာ
လည်း အထူးပင် စိတ်ဝင်စားဘွယ် ကောင်းလှပါသည်။ စူးရှ
ထက်မြက်သော ဇာတိဉာဏ် သက်သက်ကြောင့်သာ ဤမျှ
ပရိယတ္တိ စာပေဘက်၌ ထူးချွန်ခဲ့ခြင်း၊ စာမေးပွဲများ၌ ထူးထူး
ခြားခြား အောင်မြင်ခဲ့ခြင်း၊ စာပေရေးသားမှု၌ ကျွမ်းကျင်
ခြင်း၊ သာသနာ့လုပ်ငန်းရပ်တို့၌ လိမ္မာခြင်းများ မဟုတ်ခဲ့ပါ။
သင်ကြားဆည်းပူးစဉ်က နည်းစနစ် မှန်ကန်စွာ ဆည်းပူး သင်
ကြားခဲ့ခြင်းနှင့် ဇံ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိခြင်းတို့က ပို၍ အဓိက
ကျသော အကြောင်းများ ဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ဆရာတော်သည် အဘိုး ဆရာကြီး ဦးချယ်၏ စံစဉ် ပေးချက်အရ သူငယ်ဘဝ သင်ပုန်းကြီး သင်ဦးစကပင် အရီးတော်သူ မငွေပေါ်နှင့်အတူ “က,ဘယ့်နှယ်ရေးပါ မယ်”ဟု တယောက်က မေး၍ “က,ကြီးရေက,”ဟု တယောက်က ဖြေရသည့် အမေး အဖြေ စနစ်မျိုးဖြင့် လူနာမည် စသည်ကို ရေးတတ် ဖတ်တတ်သည်အထိ သင် ယူခဲ့ပါသည်။

“ပညာသင်ရာ၌ ဘုရင်လမ်း မရှိ”ဆိုသော စကား အတိုင်း အပေါ်စီးယူ၍ ရေသာခို သင်ယူလိုခြင်း သဘော မရှိ၊ “အာဂုံရှိမှ အာဂလူ ဖြစ်နိုင်သည်”ဟု သော ပညာရှိတို့၏ ဥပဒေသနှင့်အညီ အာဂုံဆောင် ရမည့် ပရိယတ္တိ အခြေခံကျမ်းစာဟူသမျှကို နှုတ်တွင် မိမိ ရရှိရှိအောင် ကျက်မှတ်ဆောင်ယူခဲ့သည်။ ကျက်မှတ်ရာ ၌ တနေ့စာ ကျက်ရမည့် စာကို ဆရာ့ထံ၌ သုံးခေါက် ဖတ်ပြီး စာအံသောအခါ မိမိညာဏ် နိုင်လောက်ရုံကို ပိုင်း၍ ပိုင်း၍ စာအံသည်။ တပိုင်း တပိုင်းရမှ နောက် တပိုင်းသို့ တိုးတက် ကျက်မှတ်သည်။ စာကို မရလျှင် နေရာမှ မထတတ်ပဲ ရမှသာ ထတတ်သည်။

စစ်ရေးတိုက်ပွဲဆင်နွှဲရာ၌ လက်နက် ရိက္ခာ ပြည့်စုံ လုံလောက်ရန် အထူးလိုအပ်သကဲ့သို့ စာသဘင်ပွဲဆင်နွှဲ လိုသူတို့အတွက်လည်း စာသဘင် စစ်တလင်း၌ ကျမ်း စာအုပ်များသည် လက်နက် ရိက္ခာသဖွယ် ပြည့်စုံ လုံလောက်စွာ ထားရှိရန် အထူး လိုအပ်လှပါသည်။

ဆရာတော်သည် ၁၄ နှစ်၊ ၁၅ နှစ်အရွယ် သာမဏ
ငယ် ဘဝကပင် စတင်၍ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာတော်
ဦးသောဘိတက ချီးမြှင့်ပေးအပ်တော်မူခဲ့သော သင်ရိုး
ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာကျမ်းများ၊ ဦးလေးတော် ဦးဖြူ
လွင်က ပူဇော်လှူဒါန်းထားသော သင်ရိုးဦးကာကျမ်း
အစုံများနှင့် အဖွဲ့အားတော် ဒေါ်တုတ်က ပူဇော်လှူဒါန်း
ထားသော အနု၊ မဓု၊ ယောဇနာ၊ ဂန္ထန္တရကျမ်းများ
အစုံအလင်ရှိနေရာ စာသဘင်ပွဲများ၌ အောင်မြင်စွာ
ဆင်နွှဲနိုင်ရေးအတွက် လက်နက်ရိက္ခာ ပြည့်စုံစွာ ရှိထား
သော စစ်ဗိုလ် စစ်သားကောင်း တယောက်ကဲ့သို့ဖြစ်နေ
ပါသည်။ နောင် အနာဂတ် ကာလတွင် တိပိဋကဓရ
ထေရ်ကျော် ဖြစ်ပေလိမ့်ရေးအတွက် အတိတ်ကောင်း
နိမိတ်ကောင်းဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဆရာတော်သည် စာအုပ်များကို ခေါင်းရင်းရှိ ဗြူရိဉ္ဇ
ထည့်၍ အလှူကြည့်နေသည် မဟုတ်ပါ။ စိတ်အား တက်
ကြွစွာ မှတ်မိသမျှကြည့်၍ သိသမျှ အချင်းချင်းအား
ပြန်ကြားလေ့ ရှိပါသည်။ စာမေးပွဲ ဖြေဆိုရေးအတွက်
လေ့လာရာ၌လည်း မေးတတ်သော ပုစ္ဆာဟောင်းများ
ကိုအကဲဖြတ် ကြည့်ရှုခြင်း၊ ဆိုင်ရာကျမ်းများကို ကြည့်ရှု
၍ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပထမငယ်တန်း
ဝင်ချိန်မှာ ပထမလတ်ပုစ္ဆာဟောင်းများကို ဖြေဆိုနိုင်
သည်အထိ လေ့လာခြင်း၊ ပထမလတ်တန်း ဝင်ချိန်မှာ
ပထမကြီး ပုစ္ဆာဟောင်းများကို ဖြေဆိုနိုင်သည် အထိ

လေ့လာခြင်း၊ မိမိစိတ်ကူးဖြင့် ပုစ္ဆာထုတ်ဆင်၍ မိမိ စိတ်ကူးဖြင့်ပင် စမ်းသပ် ဖြေဆိုခြင်း နည်းတို့ဖြင့် အတန်း အလိုက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော စာများ၌ အဝါးဝအောင် လေ့လာတော်မူပါသည်။ ဤသို့ ထူးခြားစွာ လေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့သည့်အတွက် ဆိုင်ရာစာမေးပွဲတို့၌ ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်တော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော် ဦးသောဘိတနှင့် အရှင်ပညာ စက္ကတို့၏ စီစဉ်ညွှန်ကြားချက်အရ “ဇီနဒလင်္ကာရဋ္ဌိကာ ကြီး၊ ဇာတတ္ထကီ၊ သောတတ္ထကီ” ကျမ်းများကို ကြည့်၍ နေ့စဉ် ဝတ်ထားပြီး ပြောကြားခဲ့ရခြင်း၊ ဓမ္မပဒနိဿယ (သင်္ဂဇာမူ) မှ လာသော အကျဉ်းချုပ် ဝတ္ထုများကို ဥပုသ်နေ့တိုင်း ပါဠိစီကုံးခဲ့ရခြင်းတို့ဖြင့် ပါဠိဉာဏ် ရင့် သန်၍ ပါဠိစာစီစာကုံးများ အချိုးတကျ တတ်မြောက် ခဲ့ရပြီးလျှင် “ဒီ စာအုပ်ကို ကြည့်၍ စာပေ အရေး အသား တတ်မြောက်အောင် လေ့လာရမည်” ဟူသော ဆရာတော်များ၏ မိန့်ကြား ပေးအပ်တော် မူချက်အရ “ပေါရာဏ ဒီပနိကျမ်း” နှင့် “မဿဒေဝလင်္ကာကြီး” များမှ ကဗျာမျိုးစေ့ကို ရယူလျက် စာပေ အရေး အသား တတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆရာတော်တို့၏ စာပေးစာယူ ကိစ္စအရပ်ရပ်များကို ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့ရပါသည်။

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်တပါး ဖြစ်လာလျှင် သာ သနာ့ရေးရာတို့၌ မပြုမနေရ ပြုရသော ကိစ္စများရှိ၏။ ထိုကိစ္စ

များတွင် အချို့သည် လက်တွေ့ သင်ပြမှုမရှိလျှင် ကျွမ်းကျင် လိမ္မာမှု မရနိုင်သောကြောင့် စာတွေ့တတ်မြောက်ပြီးသူတို့ပင် မိမိကိုယ်ကို မိမိအဆင်သေ့၍ အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်ကြ ပေသည်။

ဆရာဟော်ကား ထိုသို့မဟုတ်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော် ၏ ချီးမြှောက်တော်မူချက်အရ မိမိနှင့်အတူ ထက်ကြပ် မကွာ လိုက်ပါစေ၍ မထေရ်ကြီးများအား ဆည်းကပ်ပုံ “ထေရူပသင်္ကမန” ဝိနည်းအရာ ကံကြီး ကံငယ် ဆောင် ရွက်ပုံ “ကမ္မာကမ္မ” စသော သာသနာရေးရာ အမှုကိစ္စ အဖြာဖြာတို့ကို ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် သင်ကြား ဆည်းပူး တော် မူခဲ့ရပါသည်။

ဤသို့ နည်းစနစ် မှန်ကန်စွာ သင်ကြား ဆည်းပူး ခဲ့ရခြင်းနှင့် ဇ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဆရာ တော်သည် ဤမျှ ပရိယတ္တိစာပေဘက်၌ ထူးချွန်ခြင်း၊ စာမေးပွဲများ၌ ထူးခြားစွာ အောင်မြင်ခြင်း၊ စာပေ ရေးသားမှု၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ သာသနာရေး လုပ်ငန်း ရပ်တို့၌ လိမ္မာခြင်းများ ရှိလာခဲ့ပါသည်။

ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မြတ်ကို အလှူခံတော်မူရခြင်း

ဤသို့လျှင် သာသနာ အကျိုးကို သည်ပိုးဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့သည့် ပိဋကတ္တယဆေက၊ ဂန္ထဓုရာဝဟ၊ မဟာထေရ၊ ပရိ ဟတ္တဝိသာရဒ၊ လဇ္ဇီပေသလ၊ သိက္ခာ ကာမ ဂုဏ်တို့နှင့် ကုံလုံ ပြည့်ဝတော်မူသော ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရ သည် ၁၃၄၀

ပြည့်နှစ်တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော် ကောင်စီက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော “အဂ္ဂမဟာ
ပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မြတ်ကို အလှူခံ ရရှိတော်မူပါသည်။

ဆရာတော်သည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မှ
ရရှိသည့် ဆွမ်းဆန်တော် နဝကမ္ပကိုပါ တံပိဋက=
နိကာယ သာသနာပြု အဖွဲ့ကို ကပိယ ကာရကအဖြစ်
တာဝန်လွှဲ အပ်နှံကာ၊ နိကာယ် ငါးရပ် ပိဋကတ်
သာသနာတော်အား ထပ်မံ လှူဒါန်းတော်မူပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ ဖိလ်ယဉ်
ဓမ္မာရုံကြီး၌ ၁၃၄၀ ပြည့်နှစ် နယုန်လပြည့်ကျော်
၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော တိပိဋကဓရဘွဲ့ ရရှိ
သည့် ၂၅ နှစ်မြောက် ငွေရတုသဘင် ပူဇော်ပွဲ၌
မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက အဂ္ဂ
မဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ
ဟောကြားတော်မူသည့် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ပွဲ
တွင် ဝင်ရောက် ဖြေဆိုတော်မူရပုံ အကြောင်းနှင့်
သြဝါဒကထာ အနုမောဒနာတရားတော်

တိပိဋကဓရ ငွေရတုသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ ပူဇော်ကြသည့်
နာယက လူကြီးမင်းများ အမှူးပြုသော သပ္ပာယ်သဒ္ဓါပေါင်း
သူတော်ကောင်းတို့-

တာဝန်သိသူမှာ တာဝန်ရှိသည်ဟူသော ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း
တာဝန်သိသူသည် တာဝန် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ တာဝန်သိ၍
တာဝန် ဆောင်ရွက်သူမှာ တာဝန်တိုး၍ တက်ပါသည်။ ဤ
စကားကိုပြောရတာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိပါသည်။ နိကာယ် သာ
သနာတော်ထွန်းကားရေးအသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဒါယကာကြီး ဦးဥာဏ်
ရှိစဉ်က ဝိနည်းပူဇော်ပွဲကျင်းပတဲ့အခါမှာ နိကာယ်သာသနာ
တော် ထွန်းကားရေးအဖွဲ့က ဘုန်းကြီးအား အဘိဇေ မဟာရဋ္ဌ
ဂူရု ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်နှစ်ပါး၏ သြဝါဒမိန့်ခွန်းကို ဖတ်
ကြား ဖြေရှင်းပေးရမယ့်တာဝန်ကို ချသားပါသည်။ ဤတာဝန်

ကိုဆောင်ရွက်ရတဲ့အတွက် ဝိနည်းဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ခံယူချက် မိန့်မြွက်ရန်ဆိုတဲ့ အစီအစဉ်ထဲမှာ ဘုန်းကြီးမပါခဲ့ပါဘူး။

အဲဒီအစီအစဉ်အရ ဝိနည်း အပူဇော်ခံ အရှင်သူမြတ်တွေသည် အပြည့်အစုံ ကိုယ်သဘောကျ ကိုယ့်ဆန္ဒ ရှိတဲ့အတိုင်း အသီးသီးပြောကြတော့ ဘုန်းကြီးသည် ငါလဲ ငါ့ရဲ့ခံယူချက်ကို ပြောဦးမှတော်မှာပဲ။ အစီအစဉ်ထဲ မပါသော်လဲ ခံယူချက်ကလေးကို ပြောပါရစေဗျားလို့ တောင်းပန်ပြီးတော့ မိမိရဲ့ခံယူချက်ကိုဆောင်ပုဒ်နဲ့ပြောခဲ့တယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ခံယူချက်သည် အရင်းကြီးကြီးနဲ့ အမြတ်အစွန်း နဲ့နဲ့လိုချင်တာ ဘုန်းကြီးရဲ့ခံယူချက်ပါဘဲလို့ အဲဒီလိုပြောတယ်။ ဒီဆောင်ပုဒ်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က အရင်းကြီးကြီးနဲ့ အမြတ်နဲ့နဲ့လိုချင်တယ်ဆိုတာ မိမိရဲ့ဆောင်ရွက်ချက်ကိုဘေးက တဦးတယောက်ကြည့်လျှင် သဲမွှာမိဆုကြီးများ ပန်ထားသလားလို့ အောက်မေ့ မှတ်ယူဖွယ်ပါပဲ။ သို့သော် ဘုန်းကြီးရဲ့ ဆုပန်ချက်သည်-

ဒုတိယေ အတ္တဘာဝမိ လဒ္ဒါ သပ္ပညနိဿယံ
ဓမ္မဒရောတိနာမေန သောတာပန္နော မဂ္ဂဘဝေ။

ဒုတိယကိုယ်အဖြစ်၌ မိတ်ဆွေကောင်း ပညာရှိတို့၏ အမှုကို ရပြီး မေ့ရဟူသောအမည်ဖြင့် သောတာပန်နတ်သား ဖြစ်ရပါလို၏လို့ ဆုတောင်းပါတယ်။ ဤဘုရား သာသနာတော်မှာ ပင် ကျွတ်စားဝင်ရပါလို၏လို့ ဆုတောင်းပါတယ်။ ဆောင်ပုဒ်နဲ့ပြန်စစ်ပြီးတော့ ပြောရလို့ရှိသော် အရင်းကြီးကြီးနဲ့အမြတ်နဲ့နဲ့ကို လိုချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ မိမိဆောင်ရွက်ချက်က သမ္မောဓိ

ဆုကြီးပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများလို ရွက်ဆောင်ပြီးတော့ လိုချင်တဲ့ဆု
ဟာလဲ သာဝကဗောဓိမှ ပကတိသာဝက ဗောဓိဆုလောက်သာ
လိုချင်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဘုန်းကြီးရဲ့ခံယူချက်ပါပဲလို့ ဝိနည်း
ပူဇော်ပွဲမှာ ခံယူချက်အကျဉ်းကို ပြောခဲ့ပါတယ်။

အခုလဲ မိမိအနည်းငယ် ပြောလိုသော အကြောင်းအရာ
အချက်အလက်ကို ဆောင်ပုဒ်နဲ့ပြောပါရစေ။ အသီးသီးပြော
သွားကြတယ်။ စာဖတ်ပြီးပြောကြရကယ်ဆိုတာ စာလုံးမှားမှား
ကြောက်ရတယ် ဆိုတာရယ်၊ အဲ ပြီးတော့ စာလုံးကြည့်ရတာ
ရယ်ဆိုတာ အာရုံအင်မတန်ပြားပါတယ်။ ဒီတော့ လွတ်လွတ်
ကျွတ်ကျွတ် ပြောချင်ပါတယ်။ တာဝန်သိသူမှာတာဝန်ရှိတယ်
ဆိုတဲ့အတိုင်း တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲကို ကျင်းပဘို့
ရန် ရဟန်းဒကာကြီးများစီမံတာက စစ်အတွင်းကတဲက ရှိပါ
တယ်။ ဘုန်းကြီးအား ရဟန်းဒကာကြီး (ဆာဦးသွင်)က အကြိမ်
ကြိမ် ပြောခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံး အင်းမလှုပ်အဲမလှုပ် အဲဒီလို
နေခဲ့ရာက တိပိဋကဓရ စာပြန်ပွဲဖြစ်အောင် ပြည်ထောင်စုရဲ့
ဖွားဘက်တော်အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာနဂ္ဂဟအဖွဲ့ကြီးကို ဖွဲ့စည်း
ပြီးတော့ တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲကို ၁၃၁၀ ပြည့်
နှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၆ ရက်နေ့ကစပြီး ကျင်းပပါတယ်။ ဤ
အချိန် ပထမအကြိမ်မှာ ဘုန်းကြီးလက်မှတ်မထိုးခဲ့ပါဘူး။

ရည်ရွယ်ချက်က ဘာလဲ၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရမယ်ဆို
ယင် ထိုစဉ်က တိပိဋကဓရစာမေးပွဲရဲ့ဥပဒေဟာ စာပြန်ပုဂ္ဂိုလ်
သည် ဝိနည်းငါးကျမ်းကိုအယင်ဆုံးပြန်ရမယ်၊ ဝိနည်းငါးကျမ်း
ပြန်ပြီးမှ သုတ်သုံးကျမ်း၊ အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်း ကြိုက်ရာကို

ပြန်ရမယ်လို့ ဥပဒေစာပိုဒ်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။ ဝိနည်းငါးကျမ်း ဆိုတာယနေ့ဆဋ္ဌမူနဲ့ကြည့်လိုက်ယင် စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၀၀၀ ကျော် ၂၅၀၀ အတွင်းမှာ ရှိနေတယ်။ ဒီတော့ နှစ်စဉ်နှစ်စဉ် ဒီစာမျက်နှာ ၂၅၀၀ ဆောင်နိုင်တဲ့ စာသင်သား ပေါ်ဘို့ မလွယ်ဘူး။ မိမိကိုယ်တိုင်ကတော့ အဲ ဝိနည်းကို ပြန်ပြီးယင် အဘိဓမ္မာပြန်၊ ပြီးယင် ဒီဃနိကာယ်ပြန်၊ ပြီးယင် တိပိဋကဓရ ဖြစ်မယ် သိတယ်။ သို့သော် ဥပဒေက ပြင်းထန်လွန်းလို့ နောက် ပိုင်းမှာ ဝိနည်းကျက်ဖို့ရန် သံဃာရှားလာတဲ့အတွက် တိပိဋက ဓရစာမေးပွဲကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရမယ် ဆိုလျှင်....တာဝန် သိပုံကို ဘုန်းကြီးပြော နေတယ်။ တိပိဋကဓရစာမေးပွဲကို ရပ်ဆိုင်းလိုက် ရမယ်ဆိုလျှင် ဒကာဘက်နဲ့ ဆရာဘက်မှာ တို့ဆရာဘက်က ရှုံး တာပဲ။ အဲ ဒကာ ဘက်က နိုင်တာပဲ။ ဒီလိုပဲ မြင်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ပထမအကြိမ်မှာ ဘုန်းကြီး စာမေးပွဲ ဝင်ဘို့ လက်မှတ် မထိုးပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ ကိုယ်က ရှေ့ကသွား၊ နောက်က အဆက်ပြတ်ပြီး နေရစ်၊ ဒကာတွေက အနိုင်ယူ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကအရှုံး၊ ဘုန်းကြီးများ ဘက်က ရှုံးမှာ ဖြစ်လို့ အဲဒီလို လက်မှတ်မထိုးပါဘူး။ သို့သော်လဲပဲ ရဟန်း ဒကာကြီး (ဆာဦးသွင်)ကလဲ မလျော့သော ဇွဲ-လုံ့လ- ဝီရိယဖြင့် ၁၃၁၀ ပြည့်နှစ် တိပိဋကဓရ စာပြန်ပွဲကို မရောက် ရောက်အောင်ကြွပါ၊ မီးရထားနဲ့ လာမဖြစ်ယင် လေယာဉ်ပျံနဲ့ လာခဲ့ပါဆိုပြီး အပူတပြင်း ရဟန်းဒကာကြီးရဲ့ ဖိတ်ခေါ်ချက် အရ ပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပတဲ့ တိပိဋကဓရစာမေးပွဲ စာပြန်ပွဲ သို့ လာခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုလာတဲ့နေရာမှာ ရည်ရွယ်ချက် ရှိခဲ့ပါတယ်။ (၁) တိပိဋကဓရစာပြန်ပွဲကို လက်မှတ်ထိုးထားတဲ့ သံဃာ ၆ ပါး ရှိပါတယ်။ ထိုအရှင်မြတ် ၆ ပါး ပြန်ဆိုပွဲကို ကြည့်ပြီးတော့ သူ့လက် လျင်မြန်ဖျတ်လတ်ခဲ့ပုံ ဆွေးနွေးမယ်။ အရှင်တို့ ကယ်လိုကျက်သလဲ၊ ကိုယ်သိတဲ့နည်းအပြင် ထိုအရှင်မြတ်တို့ အထံက နည်းကိုပါ ငါ ခံယူမယ်။ (၂) ဤတိပိဋကဓရ စာမေးပွဲကို အရည်အချင်း ဘယ်လောက်ရှိမှ ဂုဏ်ဆူနဲ့အောင်မလဲ၊ စာမေးပွဲရဲ့ အရည်အချင်းကို ကောင်းကောင်းကြီးသိအောင် ငါစုံစမ်းမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်လဲပါတယ်။ ဤရည်ရွယ်ချက်နှစ်ပါးဖြင့် ဒီမှာ ဆောက်လေတယ်။

(၁) ရည်ရွယ်ချက်အရ စာပြန်ပွဲ အရှင်မြတ်တို့ထံမှာ စာကျက်နည်း၊ စာအံနည်းကိုရဘို့ကိစ္စမှာ တနည်းအားဖြင့် ပြောရယင်တော့ ရိုးရိုးပဲ ကျက်တယ်လို့ သိရတယ်။ မမေးတော့ပါဘူး။ ရည်ရွယ်ချက်(၂)အနေနဲ့ ဒီစာပြန်ပွဲရဲ့အရည်အချင်းတွေ ဘယ်လောက်များရှိသလဲလို့ ဆိုတာကိုတော့ အကဲခတ်မိပါပြီ။ တိပိဋကဓရစာပြန်ပွဲ အာဂုံပြန်ပွဲပြီးတော့ ဩဝါဒါစရိယအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်ဘုရားများ၊ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် (ဘုရားကြီး ဆရာတော်)က တာဝန်လွှဲတယ်။ မောင်ဝိစိတ္တ-မင်းပုဆွက လုပ်ကွာတဲ့။ လက်အုပ်ချီပြီး လျှောက်တယ်....တပည့်တော် မလုပ်ပရစေနဲ့လို့၊ ဘာဖြစ်လို့တုန်းကွာတဲ့၊ တပည့်တော် တိပိဋကဓရရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ ဖွင့်တဲ့နေ့တုန်းက နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး အမှူးပြုသော နိုင်ငံတော် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် လူကြီးလူကောင်းတွေရဲ့ တိပိဋကဓရရှာပုံတော် လက်အုပ်ကြီးကို တပည့်တော်ဆပ်ချင်

ပါတယ်။ တပည့်တော်အဲဒီကြေးကိုဆပ်ဖို့ တာဝန် ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်သည် ရှေ့နှစ်ခါတွင်ပင် လက်အုပ်ကြေးကို ဆပ်ဖို့ တပည့်တော်တာဝန်သိလို့ ဒီတာဝန်ကိုတပည့်တော်ခေါင်းပေါ်မှာ တက်နေပါတယ်။ ရှိနေပါတယ်။ တာဝန်သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ တာဝန်ရှိ ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဆရာတော် ခိုင် လိုလျှင် ပုစ္ဆက၊ ကလဲ့၍ ဒီပြင် အသွယ်သွယ် ကိစ္စအဝဝ၊ ထွေးခံဆေးဟဲ့ ကိစ္စအထိ တပည့်တော်ကို ခိုင်းပါလို့၊ တပည့်တော် ဝေယျ ဝစ္စကိုလုပ်ပရစေလို့ ဘုန်းကြီးကလျှောက်တယ်။ ဒါဖြင့်ကွဲတဲ့ ပုစ္ဆာထုတ်ဖို့ရန် ပုစ္ဆကပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘယ်လိုရွေးရမလဲတဲ့။ အကြံပေးပါတဲ့။ အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးက ဗဟုသုတ စကားတခုရယ်၊ ဘာလဲ မင်းသားကြီး မလုပ်ရယင် ပတ်မကြီးဖောက်မယ်ဆိုတဲ့စကား - ဒါကိုထည့်သွင်းပြီးတော့ လျှောက်တယ်။ ဆရာတော်ပုစ္ဆက ပုစ္ဆာထုတ်တဲ့ကိစ္စဟာ မင်းသားကြီး မလုပ်ရယင် ပတ်မကြီးကိုဖောက်မယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုဦးစားပေးပြီးတော့ ပုစ္ဆကရွေးပါဆိုတော့ ... ဘုရားကြီး ဆရာတော် ဘုရားက ဟေ့ ပတ်မကြီး ဖောက်မူကတော့ မင်းဟို့ဓမ္မာစရိယတွေပဲကလို့ အမိန့်ရှိတယ်။ တပည့်တော်ကလဲပဲ တပည့်တော်တို့ဓမ္မာစရိယတွေကိုပဲ ရည်စူးပြီး လျှောက်တာပါပဲ ဘုရားလို့ ဆိုပြီးတော့ လျှောက်တယ်။

ဒီတော့ ဆရာတော်ဘုရားက မင်း-ဓမ္မာစရိယတွေ ပုစ္ဆက ထဲပါအောင် တာဝန်ယူမလားတဲ့။ တာဝန်ယူအောင် တပည့်တော် တောင်းပန်လျှောက်ထားပါမယ်လို့ဖြေတော့ ကဲ ဒါဖြင့် မင်း သွားလျှောက်ကွာတဲ့။ တပည့်တော် ဓမ္မာစရိယ ဥက္ကဋ္ဌ

ကျေးဇူးရှင် ဗားကရာ ဆရာတော်ဘုရားကို လျှောက်ပါမယ်။
 လျှောက်လို့လက်ခံယင် ဘုရားကြီးဆရာတော်က အခုဆွေးနွေး
 ဘို့ ကြံပါဆိုပြီးတော့ တောက်လျှောက်ပင့်ခဲ့ပါမယ်။ ရောက်လာ
 တဲ့အခါမှာ ဆရာတော်ဘုရားကပင့်ခေါ်လို့ ရောက်လာတယ်လို့
 အသိအမှတ်ပြုပြီးတော့ ရင်းရင်းနှီးနှီးဆွေးနွေးတော်မူပါဘုရား။
 အဲဒီလိုလျှောက်တော့ အေး-ကောင်းပြီ သွားလျှောက်တဲ့။

အသီးတရာ အညွှတ်တရ ဓမ္မာစရိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့ ဗားကရာ
 ဆရာတော်ဘုရားဟာ ရင်းလဲရင်းနှီးတယ်၊ မိမိလဲအလေးပြုအပ်
 တဲ့ဆရာတော်ဘုရားလဲဖြစ်တယ်၊ မိမိအပေါ်မှာလဲပဲ အင်မတန်
 မေတ္တာကရုဏာပြည့်တယ်၊ မစိုးရိမ် ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ တပည့်
 ရင်းလဲဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ရောက်သွားတဲ့အခါ ဆရာတော်က
 မေးတယ်။ “ဦးဝိစိတ္တ မင်း ဘာလာလုပ်တာလဲ”တဲ့။ ဆရာ
 တော် မောင်မောင်ခေါ်တုန်းကိုဗျာထူးပါ။ အောင်ကျော်ခေါ်မူ
 ဗျာမထူးပရစေနဲ့ဘုရား”။ “ဘာပြုလို့တုန်းကွာတဲ့” တိပိဋက
 ဓရရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က ဓမ္မာစရိယ အရှင်မြတ်များကို ပုစ္ဆာ
 ပြုလုပ်တော်မူပါလို့ အခု မောင်မောင်ခေါ်နေတယ်။ အဲဒီခေါ်
 တဲ့အခါမှာ ဗျာလို့ တပည့်တော်တို့ဓမ္မာစရိယတွေက ထူးတော်
 မူပါ။ ဓမ္မာစရိယက မင်းတို့အထဲမပါဘူးလို့ လျစ်လျူရှုလိုက်လို့
 ရှိယင် တပည့်တော်တို့ ဓမ္မာစရိယတွေသည် နိုင်ငံတော် အစိုးရ
 က ကြီးမှူးကျင်းပတဲ့ တိပိဋကဓရစာမေးပွဲပြိုင်ဘက် ရောက်ပြီး
 တော့ အောင်ကျော်တွေ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့်
 မောင်မောင်ခေါ်တုန်းမှာ တပည့်တော်တို့ကလက်ခံပြီး ဗျာလို့
 ထူးတော်မူပါ”လို့ ဆိုတော့ ဆရာတော်က တခွန်းထဲနဲ့သဘော

ကျတယ်။ “ကဲ—သဘောတူပြီကွာတဲ့”။ ဒါဖြင့် ဘုရားကြီးဆရာ
တော်က ပင့်ပါတယ်ဆိုပြီးတော့ ရောက်တဲ့အခါမှာ ဆွေးနွေး
ကြတယ်။ ဘုရားကြီးဆရာတော်က ပုစ္ဆာကို ဘယ်လိုစီစဉ်မလဲ
မေးတော့ ဆရာတော် ပုစ္ဆာတရွက်မှာ ၁၂ ပုဒ်စာရှိတယ်။ ရှေ့
၆ ပုဒ်စာ၊ နောက် ၆ ပုဒ်စာ၊ ဘွဲ့ရဓမ္မာစရိယနဲ့ သီးခြား ဓမ္မာ
စရိယနှစ်ပါးနဲ့ မဲချပြီးတော့ ရှေ့ပိုင်း ၆ ပုဒ်စာ၊ နောက်ပိုင်း
၆ ပုဒ်စာအသီးသီးမေးတာပေါ့။ ဝေယျာဝစ္စကို တပည့်တော်
ထွေးခံဆေးသည်အထိ အကုန် လုပ်ပါ့မယ်ဘုရားလို့ လျှောက်
တယ်။

အေး-ဒါဖြင့် မင်း အဲဒီပုစ္ဆာကထေ့ မင်းပင့်ကွာတဲ့။ ဘုန်း
ကြီးကလဲ အဲဒီပုစ္ဆာကတော့ပင့်တဲ့အလုပ်ကိုပဲ လုပ်ချင်တယ်။ လုပ်
ချင်တဲ့အတိုင်းပဲ ဘုရားကြီးဆရာတော်က မူလဓမ္မာစရိယ ဘယ်
ဆရာတော်၊ ဘယ်ဆရာတော် စာရင်းသေးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့
ဓမ္မာစရိယအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဗားကရာဆရာတော်ဘုရားကြီးထံကို သွား
တယ်။ သီးခြား ဓမ္မာစရိယအတွက် ဆရာတော်နဲ့ လျှို့ဝှက်စွာ
လျှောက်ထားပြီးတော့ ရွေးချယ်ထားတယ်။ ပြီးတော့ ဓမ္မာ
စရိယအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ကြပ်မတ်၍ သီးခြားဓမ္မာ
စရိယနှစ်ပါး၊ မူလဓမ္မာစရိယနှစ်ပါး အားလုံးလေးပါးတို့ဖြင့်
ဝိနည်းပိဋကတ်မှ ဝိနည်း ခါးကျမ်းပုစ္ဆာကို ဆင်မြန်းပြီး ထုတ်စေ
ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဘုန်းကြီးသည် ဝေယျာဝစ္စကပွဲယကာရက၊
ပုစ္ဆာဆရာတော်များက ဦးဝိစိတ္တကြီး ဘယ်စာအုပ်ကို လိုချင်
တယ်ဆိုယင် လျှို့ဝှက်သော နေရာမှနေ၍ ဘုရားကြီးတိုက်ကို
ပြေးပြီးတော့ လိုအပ်တဲ့စာအုပ်ကို ဦးဝိယမိန်တို့နဲ့တိုင်ပင်ပြီး

ချက်ချင်းယူပြီးကပ်။ အင်မတန် ပျော်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားတွေ ပုစ္ဆာထုတ်တာကို အစအဆုံး ကြည့်တဲ့ အခါပုစ္ဆာထုတ်တဲ့နေရာမှာ ဟာ... ဒီနှစ်တွေ အစပိုင်းပဲ မေးမယ်၊ အလယ်ပိုင်းပဲ မေးမယ်၊ အဆုံးပိုင်းကို မေးမယ်၊ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ရှေ့ပိုင်း နောက်ပိုင်း ကျမ်းကြီး ကျမ်းခိုင် နှစ်ပိုင်း ခွဲပြီး ခြောက်ပုဒ်စာ၊ သုံးပုဒ်စာလောက်ကို၊ အဲ ရှေ့ပိုင်းက တာဝန်ကျတဲ့ဆရာတော်တွေက အစပိုင်းက၊ အလယ်ပိုင်းက၊ ကျန်တဲ့ သုံးပုဒ်စာကို အဲဒီရှေ့ပိုင်းတဝက်မှာ ကံဆိုး ကံကောင်းဆိုပြီး မဲချာယ်။ မဲချပုံက စာအုပ်ကို ဒီလိုပိတ်ပြီး လှုပ်ပြီးတော့ အဲဒီ ကျတဲ့စာမျက်နှာကို မေးပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ နောက်ပိုင်းက ဆရာတော်တွေ သူတို့ရဲ့ဝေယျာဝစ္စကို ခဲတံချွန်ပေးသည်ကစပြီးတော့ အကုန်လုံး ဖြည့်လိုက်ပါတယ်။ အေး—ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာအကုန်စုံအောင်မေးတယ်ဆိုတဲ့ စာမေးပွဲရဲ့ အရည်အချင်းကို သိရတယ်။

အားလုံး ကိစ္စပြီးတဲ့အခါမှာ ရဟန်းဒကာကြီးနဲ့ရဟန်းအမကြီးတို့ဟာ ဘုန်းကြီးတည်းခိုတဲ့ အောင်မြေသုခကျောင်းကို ရောက်လာတယ်။ ဒကာကြီး ဒီနှစ်တွေ ဒကာကြီး မျက်နှာညိုအုံးတော့ဗျားလို့... ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းတာကို ပြောတယ်။ ဂေဇက်ကြေငြာတဲ့နေ့မှာ သုညကြေငြာရတယ်။ ရဟန်းဒကာကြီးက သူ့လုံ့လဝီရိယအားထုတ်မှုဟာ အကျိုးမပြီးအချည်းနှီးဖြစ်သွားတာမို့ တခါတည်း ညှိုးကျ သွားတယ်။ အဲဒါကို အလယ်တောရဆရာတော်ဦးသူရိယက လက်တို့ပြီးတော့ ဆရာတော်၊ ဆရာတော် ရဟန်းတကာကြီးကြည့်စမ်းတဲ့အင်းပြတယ်။

အဲဒါ မြင်ကတဲက ဘာပဲပြောပြော ငါ့ ပညာ တိပိဋကဓရအဖြစ်
 တော့ တက်မှဖြစ်မယ်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးနဲ့တကွနိုင်ငံတော်
 အစိုးရအမှူးပြုသော ဗုဒ္ဓဘာသာ သူတော်စင်တို့၏ တိပိဋကဓရ
 ရှာပုံတော်လက်အုပ်ကို အေး-ကြေးတင်နေတဲ့လက်အုပ်ကို ဆပ်
 မယ်ဆိုပြီးတော့ ကြိုးစားဘို့၊ တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲဝင်ဘို့ ဆုံး
 ဖြတ်လိုက်တယ်။ ရဟန်းဒကာကြီးကိုလဲ ကျုပ် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
 တိပိဋကဓရဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ့မယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။
 အဲဒီမှာ မိမိရဲ့ ကာယဗလ ဥာဏဗလကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်တယ်။
 ကာယဗလ လက်မောင်းတန်းကြည့်လိုက်တော့ တဆုပ်ပဲရှိတယ်။
 တိပိဋကဓရစာမေးပွဲကျက်ရမှာက အများကြီး၊ အင်း-တနေ့
 ကို နှုတ်မဆိတ်စာပြန်ရတာက လေးနာရီရှိတယ်။ နားတဲ့ အချိန်
 တွေကို နုတ်လိုက်၊ အဲဒီတော့ မင်းလက်မောင်းတဆုပ်နဲ့ တိပိ
 ဋကဓရစာပြန်ပွဲအောင်မြင်နိုင်ပါ့မလားလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်မေး
 တယ်။

တိပိဋကဓရ စာပြန်ပွဲအလုပ်သည် ကာယဗလနဲ့ ဥာဏဗလ
 နှစ်ပါးမှာ ဥာဏဗလအလုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကာယဗလအလုပ်
 မဟုတ်ပါဘူး။ အေး-ဆန်အိတ်ထမ်းတဲ့အလုပ်မဟုတ်ဘူး။ ကာယ
 ဗလအားကိုးရမယ့်အလုပ်မဟုတ်ဘူး။ မင်းမှာသဒ္ဓါ၊ ဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊
 သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်၊ ဗိုလ်ငါးပါး အပြည့်အဝရှိ
 တယ်။ အဲဒီတော့ ဗိုလ်ငါးပါး၊ အားကြီးငါးရပ်အပြည့်အဝရှိနေ
 တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဘာကြောက်စရာရှိသလဲ၊ ဝင်သာဝင် ဆိုပြီးတော့
 ဟောဒီ ဗိုလ်ကြီးငါးပါး အားကြီးငါးရပ်ကို အားကိုးပြီးတော့
 တိပိဋကဓရစာပြန်ပွဲဝင်ဘို့လို့ ခဉ်းခဉ်းကဆုန်လပြည့်ကျော်

၁ ရက်နေ့ကစပြီးတော့ ဝိနည်းကိုကျက်ခဲ့တယ်။ ထို ၁၁ ခုနှစ်မှာ မဝင်ဖြစ်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့မဝင်ဖြစ်သလဲဆိုတော့ စာမေးပွဲဖြေ ရမယ့်အချိန်မှာ စာသည် ၁၆၀၂ ပါဠိတော်မှာ လေးပုံတပုံ လောက် လိုသေးတယ်။ လိုတာသိလျက်နဲ့ သွားဝင်ယင် စာမေးပွဲ ကျမှားစိုးရိမ်လို့ပဲ။

ဘုန်းကြီးက မြတ်သျှင်ခေတ်မှာ အစိုးရပထမကျော်၊ အစိုးရ ဓမ္မာစရိယ၊ သကျသီဟမှာ ဓမ္မာစရိယဝဋ္ဋသကာ ဆိုတဲ့ ထိပ်ဖျားကဂုဏ်တွေယူထားပြီးတော့ တိပိဋကဓရစာမေးပွဲမှာ ဘုန်းကနဲ ထိပ်ဖျားက လိမ့်အကျမခံနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ပထမ နှစ် မဝင်ပါဘူး။ ဒုတိယနှစ်ကစပြီးဝင်ခဲ့တယ်။ ဝင်တဲ့နှစ်မှာ လဲပဲ ဝိုင်အမ်ဘီအေက ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာကြီး ဒကာရင်း ဦးထိန်ဝင်းက ပြောရှာတယ်။ ဆရာတော်-ဆရာတော် ခန္ဓာ ကိုယ်က သေးပါတယ်။ အေး- ဒါကြောင့်မို့လို့ သူက တောင်းပန်တယ်။ ဆရာတော်တို့လိုပုဂ္ဂိုလ်စားများဟာ အသက် ရှည်သင့်တယ်ဆိုပြီးတော့ ဆပြေကန် ဆရာတော်ကို သူက သက်သေထားပြီးတော့ ပြောတယ်။ တိပိဋကဓရ မဝင်ဘို့ရာ ပြောတယ်။ ပြောတဲ့အခါမှာ အောင်မြေသူခကျောင်းမှာ ပြော တယ်။ ဒီတော့ဘုန်းကြီးက ပြောတယ်။ ဒကာကြီး ဦးထိန်ဝင်း စိတ်တော့မဆိုးနဲ့နော်။ လုပ်ငန်းတခုဟာအောင်မြင်အောင်နှလုံး သွင်းတဲ့အထိရှိတယ်။ အဲ-အောင်မြင်အောင် နှလုံးသွင်းတဲ့နည်း မှာ အခု ဒီတိပိဋကဓရစာမေးပွဲ ကျင်းပတယ်ဆိုတာ ဒကာတွေနဲ့ ဆရာပြိုင်တာမဟုတ်ဘူး။ သို့သော် နှလုံးသွင်းက ဒီလိုလာရမယ်။ အရှင်ဘုရားတို့ဘက်က ဒီ တိပိဋကဓရကိုယ်တော် ဖော်ပေးနိုင်

ယင် ပေးပါ။ ပေးယင် တပည့်တော်တို့ ဒုကာတွေဘက်က ထိုက်တန်တဲ့အပူဇော်ကို ပူဇော်မယ်။ အဲဒီလို ဆရာနဲ့ ဒကာ ပြိုင်ရတာ။ တိပိဋကဓရကိုယ်တော် တပါးမှ ကျုပ်တို့သးသနာ တော်က ထုတ်မပေးနိုင်ယင် ကျုပ်တို့ကရှုံးတာလို့။ အင်း— ဒကာကြီးတို့က နိုင်တာလို့။ ပြီးတော့ ဒီမှုဒက သာသနာ့ သူရဲ ကောင်းစိတ် မွေးတဲ့ဘုန်းကြီးမို့ အခုလို စိတ်ဓာတ်ကျအောင် လာပြီး ပြောတဲ့နေရာမှာ ဒကာနဲ့ဆရာ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ၊ ပစ္စယာ နုဂ္ဂဟတို့ကပွဲ ပြိုင်နဲ့တဲပွဲမှာ ဒကာကြီးက အခုလိုပြောတာဟာလို့ တဖက်ကို စိတ်ဓာတ်ကျအောင် လာပြီးတော့ ပြောတင်းနဲ့ တူနေတယ်လို့။ နောက်မပြောပါနဲ့ဒကာကြီးလို့။

အဲဒီလိုပဲ ကောင်းပန်ပြောဆိုပြီး ကြိုးစားလို့ သာသနာ တော်ရဲ့ တန်ခိုးအရ ဆဋ္ဌသံဂါယနာပွဲအမီ တိပိဋကဓရ စာ မေးပွဲကို အောင်မြင်ခဲ့ရပါတယ်။ ဆိုကြပါစို့။ အဲဒီတိပိဋကဓရ ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ဘုန်းကြီးများ စာပေးပွဲရဲ့ အခြေအနေကို သုံးသပ်တယ်။ (၁) ပထမငယ်၊ အကြင်စာသင်သားတဦးသည် ဒီနှစ် ပထမငယ် စာမေးပွဲဝင်ပြီးပြီ။ နောက်နှစ် ပထမငယ် အောင်ယင် ဆက်ပြီးတော့ကြိုးစား၊ ဒုတိယနှစ် ပထမလတ် အောင်နိုင်တယ်။ ပထမလတ်အောင်ပြီးသော စာသင်သားသည် ဒုတိယနှစ် ပထမလတ်အတွက် ယမိုက်ငါးကျမ်း ဆိုနေတုန်း နေ့ဝါဖြစ်တဲ့ အဘိဓမ္မာ၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းကို ကျက်ထားယင် ပထမလတ်အောင်ပြီးတဲ့အခါမှာ ပထမကြီးကို တနှစ်နဲ့ဝင်နိုင် တယ်။ ပထမကြီးအောင်ပြီးသော စာသင်သားသည် ဓမ္မာစရိယ ကို ဝင်လိုက်လို့ရှိယင် တကျမ်း နှစ်ကျမ်း စသည် စွဲနိုင်တယ်။

ကံကောင်းယင် ကျမ်းအပြည့်စုံနိုင်တယ်။ အေး- ဓမ္မာစရိယ ပြီးတဲ့ နောက် တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲဆိုတော့ ဓမ္မာစရိယ အောင်ပြီးသော စာသင်သားကြီးများသည် တိပိဋကဓရစာမေးပွဲကို ဝင်ဘို့ရာ အထက်မှာ ရှိလေရဲ့။ အဲဒီရှိနေတဲ့ တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲဝင်ဘို့ရာကလဲပဲ တိပိဋကဓရ ပထမစည်းမျဉ်းသည် ပထမဆုံးနှစ် ဝိနည်းငါးကျမ်းကို ပြန်ရမယ်။ မပြန်ယင် မဝင်ရ။ စည်းမျဉ်းကသိပ်ကျပ်ပါတယ်။ အဲဒီစည်းမျဉ်းဟာ မသိမသာ ကလေး နောက်ပိုင်းမှာ ပျောက်သွားလို့ ဒီဃနိကာယ်သုတ် သုံးကျမ်းကစပြီးတော့ ဝင်ခွင့်ရတယ်။ အကယ်၍သာ ဝိနည်း ကစပြန်ရမယ်ဆိုတဲ့စည်းမျဉ်း မသိမသာမပျောက်လို့ရှိယင် ဒီ တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲဝင်မယ့် ပုဂ္ဂိုလ်အဆက်ပြတ်သွားနိုင်ပါတယ်။

အေး- ဘုန်းကြီးတို့ အခုပြောခဲ့တဲ့စကားကို ဒကာများ အနေနဲ့တော့ နားမလည်နိုင်ပါဘူး။ သီတင်းသုံးဖော် သံဃာ တော်များ အနေနဲ့တော့ ကောင်ကောင်း နားလည်ပါတယ်။ တိပိဋကဓရမှာ အခုဟာက ဒီဃနိကာယ်ကစပြီးတော့ ဝင်နိုင် လို့ အဆက်မပြတ် စာဖြေကိုယ်တော်တွေ ပေါ်ပေါက်နေလို့ သာသနာတော်ဟာ မျက်နှာမငယ်ရပါဘူး။ ဒကာ ဒကာမ ဘက်ကလဲပဲ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟအတွက် မျက်နှာမငယ်ရဟူး။ ဆရာ ဒကာ ဒီလိုသွားနေကြတဲ့ အထဲမှာ ဓမ္မာစရိယက နေဠိး တိပိဋကဓရကို ဆက်ပြီးသွားနိုင်ဘို့မလွယ်ဘူး။ ဒီကြားထဲမှာ တံတားတခုပေါ်လာယင် ကောင်းမယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်မိ တယ်။ အဲဒီလို ဆန္ဒရှိတဲ့အတိုင်း ကျေးဇူးရှင်မစိုးရိမ် မ နှာ

တော် ဘုရားကြီးအား ဆရာတော် တံတား စာမေးပွဲတခု ဆရာတော် လုပ်ယင်ဖြစ်ပါမယ်။ နိကာယ်စာမေးပွဲ၊ တကျမ်း- တကျမ်း- တကျမ်း နှစ်ကျမ်းစသည် ဖြေနိုင်တဲ့ စာမေးပွဲ လုပ် ပေးပါဘုရားဆိုတော့ ကျေးဇူးရှင်မစိုးရိမ်ဆရာတော်က အေး- ဟုတ်တယ်။ ပါဠိတော်ရောက်မှ စာသင်သားသည် တရားနဲ့ ကောင်းကောင်းတွေ့ရတယ်ကဲ့တဲ့ ဆိုပြီးတော့ မစိုးရိမ်ဆရာတော် သည် မန္တလေးမြို့ရှိပရိယတ္တိသာသနဟိတ အသင်းအားတာဝန် လွှဲအပ်ပြီးတော့ နိကာယ် စာမေးပွဲ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ ပါတယ်။ မန္တလေးမြို့မှာ နိကာယ်စာမေးပွဲပြုလုပ်လို့ အသား ကျပြီးတဲ့ အခါမှာ ရန်ကုန်သို့ဆင်းလာပြီး ရန်ကုန်မြို့မှာ နိကာယ်သာ သနာတော် ထွန်းကားရေးအသင်း ပွဲပေးတယ်။ နိကာယ် စာမေးပွဲလဲ ကျင်းပပေးပါတယ်။ ဒါဟာ မစိုးရိမ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား ဘုန်းကြီးများ တောင်းပန်ချက် ပါပါတယ်။ တံတားစာမေးပွဲပေါ့။ ဓမ္မစရိယမှ တို့ပိဋကဓရကိုလျှောက်တဲ့ တံတားစာမေးပွဲဟာ နိကာယ်စာမေးပွဲပါပဲ။ အေး- ဒီသ နိကာယ်ပထမအုပ် တနှစ်ကျက်လျှင်ရ၏။ ဒုတိယအုပ် တနှစ် ကျက်လျှင်ရ၏။ တတိယအုပ် တနှစ်ကျက်လျှင် ရ၏။ သုံးနှစ် ကျက်လို့ ဒီသနိကာယ်သုံးကျမ်း ရတယ်ဆိုတဲ့ ဒီသဘာဏက စာသင်သားဟာ တိပိဋကဓရစာမေးပွဲမှာ ဒီသဘာဏကတန်းကို တန်းပြီးတော့ ဝင်လိုက်ရုံပဲ။

အဲဒီလို ဆရာတပည့်တိုင်ပင်ပြီးတော့ နိကာယ်စာမေးပွဲကို ရွက်ဆောင်ခြင်း၊ လုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆုံကြပီစို့။ ဤနည်းအရသာသနာမှာ ဆရာနဲ့ဒကာ တခါထဲ ပထမငယ်၊

ပထမလတ်၊ ပထမကြီး၊ ဓမ္မာစရိယ၊ နိကာယ၊ တိပိဋကဓရ အထိ
ဒီလို အဆင့်ဆင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲသွားလျှင် ရပြီ။ တာဝန်သိတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်မှာ တာဝန်ရှိတယ်ဆိုတာ အဲဒီလိုတာဝန်သိတော့ တာဝန်
ရှိတယ်။ ဒါဟာ တာဝန်ဆောင်ရွက်လျှင် ဆောင်ရွက်ယင်း
သိတဲ့အတွက် တာဝန်ဟုတ်ကလောတယ်။ နိကာယ်ဆိုတဲ့စာက
စာကယ်မကျက်ယင် ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ဝင်လို့မဖြစ်ဘူး။ အင်း-
မရပဲနဲ့သာဆိုယင် ဟောဒီ တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲဟာ သာပြီး
ကြောက်စရာကောင်းပါတယ်။ ပလ္လင်ပေါ်က ထီးဖြူတော်ကြီး
အောက်မှာ ငုတ်တုတ်အရွက်ကဲ့ရမယ်။ အဲဒီတော့ ညီတော် သာ
သနာ့အာဇာနည် အလောင်းအလျာလေးတွေဟာ စာကျက်ဘို့
အရေးကြီးတယ်။ နိကာယ်စာမေးပွဲအောင်လာတယ်၊ တိပိဋကဓရ
စာမေးပွဲအောင်လာတယ်ဆိုယင်တော့ ဒကာဒကာမများကဇော၊
အေး- နိုင်ငံတော်အစိုးရကပါ အားလုံးက ချီးမြှောက် ပါ
တယ်၊ ပူဇော်ပွဲကိုး။ ဒါက တရက်ဆိုတော့ တရက်အလုပ်ပျက်
ခံနိုင်တယ်။

သို့သော် အဲဒီကိုယ်တော်လေးတွေ နေ့စဉ်နေ့စဉ် စာကျက်
ချိန်ပိုရအောင် ချီးမြှောက်ဘို့ကျတော့ နေ့စဉ် တာဝန်ယူဘို့
မလွယ်တဲ့အတွက် တာဝန်ယူမယ့်အသင်းအဖွဲ့ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဘာပဲ
ပြောပြော ပထမငယ်မှ ပထမလတ်သို့၊ ပထမလတ်မှပထမကြီးသို့၊
ပထမကြီးမှ ဓမ္မာစရိယသို့ တက်၍ ဓမ္မာစရိယမှ နိကာယ်
တိပိဋကဓရသို့အထိ ချီတက်တဲ့ သာသနာ့အာဇာနည် သိန္ဓော
မြင်း အလျာဖြစ်ကြတဲ့ အရှင်မြတ်တွေဆွမ်းကိစ္စ၊ နေရာကိစ္စ
အားလုံး သပ္ပာယ်အကုန်မျှပြီးတော့ နိကာယဘာဏက ဖြစ်

နိုင်အောင်၊ ဝိနယဓရ၊ အာဘိဓမ္မိက၊ ဒီဃဘာဏကဖြစ်နိုင်အောင်
 တနေ့ တနေ့ စာကျက်ချိန် သုံးနာရီရအောင် ငါတို့ ဆောင်
 ရွက်ပေးရမယ်။ ငါတို့ရဲ့ ကိုယ်တော်ကလေးတွေကို တိပိဋက
 နိကာယ အလျာကလေးတွေ၊ တိပိဋကဓရဖြစ်ဖို့ အင်မတန်
 နီးကပ်တယ်။ နိကာယဘာဏကဖြစ်ဖို့ အင်မတန် သေချာတယ်
 ဆိုပြီးတော့ မိမိအား နိုင်ငံတော်အစိုးရက ထောက်ပံ့လှူဒါန်းတဲ့
 ဆွမ်းဆန်တော်ရတာကို တိပိဋကနိကာယသဒ္ဓါနာတော်အား
 တိပိဋကနိကာယ်ငါးတန် ပိဋကသဒ္ဓါနာတော်အား ၂၅ နှစ်
 မြောက် ရောက်သောနေ့တွင် အေး—မင်းကွန်းမှာရှိတဲ့ မိုးမိတ်
 စေတီတော်မြတ် ဂေါပကအဖွဲ့ တိပိဋကနိကာယသဒ္ဓါနာပြု
 အဖွဲ့ခွဲတခုဖွဲ့ပြီးတော့ ဒကာကြီးတို့က တိပိဋက စာသင်သား၊
 နိကာယ်စာသင်သားလေးများ ဆွမ်းမခံရပဲနဲ့ ဝိဝေဂအရင်ကို
 ကောင်းကောင်းရပြီးတော့ စာများများကျက်နိုင်အောင် ကပ္ပိယ
 ကာရကအဖြစ်ဖြင့် ဒကာကြီးတို့က တာဝန်ယူပါ ဆိုပြီးတော့
 လှူခဲ့ပါတယ်။ ဒါတာဝန်သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ တာဝန်ရှိတယ်။
 တာဝန်ရှိလို့ တာဝန်ဆောင်ရွက်ယင် ဆောင်ရွက်ယင်း သိတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တာဝန်တက်တယ်။ မသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့
 ဘာမှတာဝန်မရှိဘူး။ ဒီကိုယ်တော်ကလေးတွေ စာအံရတယ်
 အင်း— ကိုယ်တော်ကလေးတွေ စာအံရမယ်၊ စာကျက်ရမယ်၊
 ဆွမ်းကျွေးမယ်ဘုရား၊ နေရာကောင်းကောင်းပေးမယ်ဘုရားလို့
 ဒါ မပြီးသေးဘူး။ စာက အလွန်ရင်ပူအောင် အံကြရတာ၊
 ပြီးတော့ ကိုယ်တော်ကလေးတွေ အဖျော်ယမကာ လိုမယ်။
 စာပြန်ပြီးတဲ့အခါမှာ လေထနေလို့ မကျိန်းနိုင်ဘူးဖြစ်မယ်။

အေး—လေငြိမ်အောင် စတုမဓုဆေးလိုအပ်တယ်၊ ကြေငြာ
တာကတော့ ဘုန်းကြီးများ ဆွမ်းနဲ့နေရာကျောင်းပဲ တာဝန်
ယူ ကြေငြာပါတယ်။ သို့သော် ထိုအရှင်မြတ်တို့သည် သာ
သနာမှာ အာဇာနည်အလောင်းတွေ၊ အာဇာနည်မြင်းကောင်း
သိန္ဓောအလျာတွေ၊ သိန္ဓောအလျာတွေကို သိန္ဓောရဲ့အဆောင်
အယောင်ပေးပြီး မွေးမြူယင် သိန္ဓောအလုပ် အောင်အောင်
မြင်မြင်လုပ်မယ်ဆိုတာကို မမှိတ်မသုန် ယုံကြည်တဲ့ အတွက်
ကြေငြာတာဟာ ဆွမ်းနဲ့ကျောင်း ဖြစ်သော်လည်းပဲ ဆွမ်း၊
သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး ပစ္စည်းလေးပါး အကုန်လုံးအရှင်မြတ်
တွေ လိုအပ်သလိုပြုစုမယ်၊ ဘာပဲပြောပြော တို့လျှော့သုံးမယ်
ပေါ့။ အဲသလို ဆုံးဖြတ်ပြီးတော့ ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ စာရိတ္တ၊ ပညာ၊
အဓိပတိ လေးပါး ဦးထားပြီးတော့ ရွက်ဆောင်တဲ့ အတွက်
ခုနက စာရွက်ဖတ်တာက ကဆုန်လဆန်း ၇ရက်နေ့က၊ ဂပါး
ဟာ အဲ—ကဆုန်လဆန်း ၇ရက်နေ့ကစပြီးတော့ အာဇာနည်
သိန္ဓောမြင် ကလေး ၈ စီးပေါ့။ မင်းကွန်း တောင်ရိုးမှာရှိတဲ့
မိုးမိတ်စေတီတော်မြတ်ဘုရားများရဲ့ကုန်းမှာ တိပိဋကနိကာယ
ကျောင်းတိုက်ရောက်၍ တိပိဋကနိကာယကို နေ့ညမစဲ စာအံ၊
စာပြန်၊ စာအံပွဲ၊ စာပြန်ပွဲ၊ စာကျက်ပွဲ ဆင်နွှဲနေလို့ နိကာယ်ငါး
တန် သာသနာရောင်ဝါ နေသို့လင်းခဲ့ပြီဆိုသော ကြေငြာချက်
ဖြင့် ဒကာဒကာမများကို အားတက်စေခဲ့ပါတယ်။

ဘုန်းကြီး မနေ့ကရောက်တယ်၊ ဒီပြင် ဘာမှမပြောနိုင်ဘူး၊
တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီးကို ဦးပဉ္စင်း-တပည့်တော်တို့ အဲဒီကို စာသင်
သား ဘယ်နှစ်ပါးရောက်လဲ။ ၁၆ပါးရှိတယ်၊ ဒီ ရန်ကုန်က

ဆရာကြီးဦးသာလှက ပြောတယ် ၂ပါး၊ တပည့်တော် လက်မှတ်ထိုးလွှတ်လိုက်တယ်ဆိုတော့ အခု အကုန်လုံး တိုက်ကြပ်ဆရာတော် များ နဲ့ ပြန် စီမံ ခဲ့တယ်။ ၁၈ပါး ရှိတယ်ဆိုကြပါစို့။ ၈-ပါးမကဘူး။ ၁၈ပါးဆိုတဲ့ သာသနာ့ အာဇာနည်တွေကို သာသနာတော်မှာ သိန္ဓောမြင်းကလေးတွေ၊ သိန္ဓောရဲ့ အဆောင်အယောင် ပေးပြီးတော့ ဘုန်းကြီးများ သိန္ဓောမှန်းသိပြီးတော့ မွေးမြူဘို့စိတ်ဟာ အမြဲ အပိတ်နဲ့ သန်နေပါတယ်။ သန်တဲ့အခိုင်းလဲပဲ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယအနေနဲ့ တိပိဋကဋ္ဌေရတုပူဇော်ပွဲသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပတယ်။ အတည့်အလင်းပဲ ကြေငြာပါတော့မယ် ဒကာ ဒကာမ အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

တိပိဋကဓရ ၂၅-နှစ်မြောက် ဒီရန်ကုန်မြို့မှာရှိတဲ့ ဒကာ ဒကာမများ စုပေါင်းကျင်းပ ပြုလုပ်အပ်ကြသော ဋ္ဌေရတုပူဇော်ပွဲသဘင်က ဘုန်းကြီး၏သာသနာ့မူ နဝကမ္မ အတွက် လှူဒါန်းအပ်သမျှသော အနာမာသများကို ဒကာ-ဒကာမများက လှူပြီးတဲ့အချိန်မှာ ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ် သာသနာတော်အား လှူပါမယ်၊ အေး-နိကာယ်စာသင်သား၊ တိပိဋကစာသင်သားဆိုတဲ့ သာသနာ့အာဇာနည် သိန္ဓောမြင်းကလေးတွေ ပစ္စည်းလေးပါး မငြိုမငြင် ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့အဆောင်အယောင် ပေးပြီးတော့ မွေးပါမယ်ဆိုတာ အတည့် အလင်း ကြေငြာပါတယ်။

ဒါသည် ဒကာ၊ ဒကာမတွေရော ဆရာတော်တွေပါ ဘောင်းပန်ပြီးတော့ လိုအပ်ချက်ကို တင်ပြ လျှောက်ထားခြင်း၊

ပြောကြားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောဆိုချင်တဲ့ ဆောင်ပုဒ်က
 တော့ တာဝန်သိလျှင် တာဝန်ရှိတယ်၊ တာဝန်သိလို့ တာဝန်
 ဆောင်ရွက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ တာဝန် တက်တယ်။ ဒီ ကိုယ်တော်
 ကလေးတွေဟာ သာသနာ့ အာဇာနည် အလှူလေးတွေလို့
 သိလာတဲ့အတွက် သူတို့အဖို့ တာဝန်ရှိလာတယ်။ တာဝန်ရှိလို့
 တာဝန်သိပြီး ဆောင်ရွက်တဲ့အတွက် ဒီ ကိုယ်တော်လေးတွေ
 စာအံ့ရလိမ့်မယ်။ မိမိကိုယ်တိုင်လဲ တိပိဋကဓရ အားထုတ်
 စဉ်က ပုံရိုင်းရိုင်း တပတ်ကွင်းကို ပြေးမယ့် မြင်းဟာ ဒီစံချိန်
 ထက် ပိုပြီး လေ့ကျက်ထားတယ်။ ဟော ၆ နာရီ တနေ့လုံး
 စာပြန်ချိန်၊ အင်း နေ့လယ် ၂ နာရီလောက်ကျတော့ ရင်လဲ
 ပူလာတယ်။ ဖျော်ရည် တခွက်လောက် သောက်ရတယ်။ ညနေ
 ၄ နာရီလောက်ကျယင် တခါစတုမဇ္ဈစားရတယ်။ ဒါမှဆက်ပြီး
 တော့ ညမှာ ပြန်နိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ်ချင်းလဲ စာတယ်။
 ငါ ဒီဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်မှာ စာကျက်လို့လဲ ကောင်းကောင်း
 ရတယ်။ ဒီလို အဖျော်ယမကာ စတုမဇ္ဈများ မှီဝဲရလို့ ဝေဒနာ
 ရှေ့ပဲ တိပိဋကဓရ ဖြစ်ရတယ်။ ဒီတော့ ငါ့ညီလေးတွေ ဒီအတိုင်း
 ဖြစ်ကြပါစေ ဆိုပြီးတော့ ဘုန်းကြီးများ အဲဒီ တိပိဋကဓရ
 အလျောက်၊ နိကာယ ကာဏကအလျောက် တိပိဋက နိကာယ်
 စာသင်သား သာသနာ့ သိဋ္ဌောမြင် ကလေးများကို ဘုန်းကြီး
 တို့ နံနက်မှာဆိုယင် ဆွမ်းနှစ်ထပ် ပြည့်ပြည့် စုံစုံ ဆက်ကပ်ရုံ
 နေ့လယ် ညနေ အဖျော်ယမကာနှင့်တကွ စတုမဇ္ဈ ဘုရားပေးတဲ့
 ဆေးများကိုပါ အပြည့် အစုံ ဆက်ကပ်ပြီး ဂြိုဟ်နိုင်ရန် အတွက်
 တိပိဋကပူဇာဖြစ်သော ဓမ္မပူဇာ နဝကမ္မ၊ ဘုန်းကြီး၏ နာကမ္မ၊

သာသနာမူ နဝကမ္မအတွက် လှူဒါန်းကြမည့် တိပိဋကဓရ ဓမ္မ
ပူဇာ အရပ်ရပ် နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ် သာသနာတော်အား
ဒကာ-ဒကာမများက လှူဒါန်းပြီးတဲ့ အချိန်မှာ ရေစက်ချခြင်းပဲ
ခေတ္တ ရပ်ပြီးတော့ လှူပါမယ်။ ဒုတိယအကြိမ် ထပ်ပြီး ပြော
မယ်။ ဘုန်းကြီးကို အနုမောဒနာတရား ထပ်ပြီး ဟောဘို့ ပြော
တယ်။ ဒီကိုယ်တော်က နံနံရှည်ကတ်တယ်။ အဲဒီတော့ ရှည်ရှည်
ပြောယင် ပုရိသတ်က နံနံပင်ပန်းလာတဲ့အပိုင်းတွေ၊ ဒီကိုယ်
တော်အပေါ် ခေါင်းပေါ်မှာ အားလုံး တာဝန်ကျတယ်။
ဒီတော့ ဒကာ-ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့၊ ဆောင်
ပုဒ်ကလေးတခု ဆောင်ထားပါ။

- (၁) မမေ့မလျော့ကြပါနဲ့
- (၂) တို့မှာ သေခြင်းတရားနဲ့ အချိန်အချက်မရှိဘူး
- (၃) ဒီတော့ မိမိလုပ်ဆောင်ရမယ့် ဓမ္မကိစ္စများအဓိက
လေးကကိစ္စကတော့ မဆောင်ရွက်ယင်မဖြစ်လို့
ထည့်ချင်လဲ ထည့်။ အေး.... ဒီတော့ မိမိတို့
ဆောင်ရွက်ရမယ့် ဓမ္မကိစ္စများကို နေ့ရက်တွေ
ဆွဲမထားပါနဲ့။ ခုကပဲ ကြိုးစား အားထုတ်ကြ
ပါ။

ဒါ အခု ဘုန်းကြီးပြောမယ့် တရားရဲ့ ဆောင်ပုဒ်ပါ။ မမေ့
မလျော့ကြပါနဲ့။ တို့မှာ သေခြင်းတရားနဲ့ အချိန် အချက် မရှိ
ဘူး။ ဒီတော့ တို့ဆောင်ရွက်ရမယ့် သာသနာမူ ဓမ္မကိစ္စကို
မြန်မြန် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ပါဆိုတဲ့ သံဝေဂစကား
သုံးခွန်းကို အခု တိပိဋကဓရ ငွေရတုပူဇော်ပွဲသဘင် ဆင်ယင်

ကျင်းပတဲ့ ဒကာ-ဒကာမများအား တရားလက်ဆောင်အဖြစ်
ပေးပါရစေ။

ဤတိုင် မမေ့မလျော့နဲ့ဆိုသော စကားသည်
ပမာဒံဘယတောဒိသ္ဗာ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော
ဘာဝေထ ဌဗ္ဗိကံမဂ္ဂံ တေဗုဒ္ဓါနုသာသနီ

ဆိုတဲ့ စရိယ ပိဋက ပါဠိတော်က လာတဲ့ ဘုရား အဆုံး
အမကို ခြုံပြီးတော့ ပြောခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ မမေ့လျော့ကြပါနဲ့
ဆိုတဲ့ စကားဟာ—

ပမာဒံဘယတော ဒိသ္ဗာ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော။

ဘိက္ခုဝေါ၊ ပရိသတ်လေးပါး ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ ပမာဒံ
မေ့လျော့ခြင်းကို။ ပမာဒံ၊ အာရုံငါးပါး လိုက်စား မေ့လျော့
ခြင်းကို၊ ဘယတော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်မအေး၊ ဘေးအန္တရာယ်
ဖြစ်။ ဒိသ္ဗာ၊ ပဿထ၊ မြင်အောင်ရှုကြကုန်လော့။ ဒိသ္ဗာ၊
မြင်ကြပြီးလျှင်၊ အပ္ပမာဒဉ္စ၊ ကုသိုလ်ဆယ်ခု မြတ်ကောင်းမှု၌၊
ဂရုတစိုက် ကြိုးလုံ့ လ၍၊ အပ္ပမာဒတရားတို့ကိုဟာ၊ ခေမတော
ဘာဝိတဗ္ဗ၊ မှန်ငြားတို့တော့ ပွားရမယ့် ခေမတရား အနု
အားဖြင့်၊ ဒိသ္ဗာ၊ ပဿထ၊ မြင်အောင်ရှုကြပါလော့။ ဒိသ္ဗာ၊
မြင်ပြီးလျှင်။ အဌဗ္ဗိကံမဂ္ဂံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
ထိုတရားကို၊ ဘာဝေထ၊ ပွားများကြကုန်။ တေ၊ ဤသည်ကား၊
ဗုဒ္ဓါနံ၊ အဆူဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဗုဒ္ဓါနုသာသနီ၊ အဆူဆူ
သော ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ အဆုံးအမ ဩဝါဒပါတယ်။

အပ္ပမာဒ ဝါဒသည် ဘုရားတိုင်း-ဘုရားတိုင်း ဆုံးမသည့်
 သြဝါဒ၊ တနည်းအားဖြင့် ပြောရလျှင် အပ္ပမာဒတရားခေါ်
 သော တရားသည် ဆင်ခြေရာနှင့် တူတယ်။ အားလုံး ခြေရာ
 တွေသည် ဆင်ခြေရာထဲမှာ အကုန်ရောက်တယ်။ အကုန်ဝင်ရ
 တယ်။ ထို့အတူ၊ အပ္ပမာဒဆိုသော ကောင်းမှုကုသိုလ် တရား
 ထဲမှာ ဒါနကောင်းမှု၊ သီလကောင်းမှု၊ ဘာဝနာကောင်းမှု
 ဆိုတဲ့ တရားတွေ အကုန်ဝင်လာတယ်။ ဒါကြောင့် အပ္ပမာဒ
 တရားကိုဆင်ခြေရာနဲ့တူတဲ့အကြီးဆုံးတရား၊ အရေးကြီးဆုံးတရား
 ဖြစ်လို့ အပ္ပမာဒဒေသနာကွဝေ သမ္မာဒေသ ဟူသော နောက်ဆုံး
 သာသနာကြီးကို အကွပ် ကွပ်ပေးတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။ အေး
 အဲဒါကြောင့် မမေ့မလျော့ကြပါနဲ့ ဒီစကားကို ပြောတယ်။

(၂) တို့တတွေမှာ သေခြင်းတရားနဲ့ အချိန် အချက် မရှိ
 ဘူးဆိုသော ဒုတိယသြဝါဒ စကားကလဲပဲ ဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ်၊

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပွံ ကောဇညာမရဏံ သုဝေ

နဟိ နောသင်္ဂရံတန မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဆိုသော ဒေသနာတော်အရ-

အဇ္ဇေဝ၊ နက်ဖြန်သဘက် ဖိန်းနဲ့ဆက်၍ ရက်မဆိုင်းသာ
 ယနေ့မှာပင်လျှင်။ အာတပွံ၊ ကုသိုလ်ဆယ်ခု မြတ်ကောင်းမှု၌
 ဂရုကထ ကြိုးလုံ့ လမှုကို။ ကိစ္စံ၊ ပြုအပ်၏။ သုဝေ မရဏံ၊
 နက်ဖြန်သဘက် သေမယ့်ရက်ကို ဆက်ဆက်နက်နက် သေလိမ့်မူန်
 ဟု။ ကောဇညာ၊ မည်သူတဦးတယောက် ဥာဏ်ထွင်းဖောက်၍
 အသိဥာဏ်ပေါက်နိုင်အံ့နည်း။ နဇညာဝေ၊ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ

မသိနိုင်သည်သာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ နော၊ ငါတို့အဖို့။ မဟာ
 သေနော၊ ၉၆ ပြာ များလှသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါရှိသော။
 တေနမစ္စ၊ နာ၊ ထို သေခြင်းဆိုသော တရားနှင့်။ သင်္ဂရံ၊ အချိန်
 အချက်သည်။ နဗ္ဗိ၊ တစိုးတစီ မရှိဘူးဆိုတဲ့... ဘဒ္ဒေကရဗ္ဗ
 သုတ်ကလာသော ဤတရားဂါထာသည်... ချုံးပြီးတော့ ပြော
 ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် သေခြင်းတရားနဲ့ အချိန် အချက်
 မရှိဘူး။ ဒါ ဒုတိယစာပိုဒ်။ ဒီတော့ တို့ဆိုင်ရာက စွဲ မြန်မြန်
 ပြီးအောင် ကြိုးစားကြဆိုတာက အဇ္ဈဝကိစ္စမာတပွ နဲ့လဲ ကိုက်
 ပါတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီးတော့ ဥာဏ်ဖြန့်ပြီးတော့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်-

ဥဒယဗ္ဗယသင်္ခါရေ နိဗ္ဗိန္ဒိတနာန ပဏ္ဏိတော

သကိစ္စ မနုယုဉ္ဇေယျ မောသကာလံ နဝေပယေ။

ဆိုသော ဓမ္မပဒ သြဝါဒဒေသနာနဲ့လဲ ကိုက်ပါတယ်။

ဥဒယဗ္ဗယသင်္ခါရေ၊ ဖြစ်လျှင်ပျက်ရ သင်္ခါရတရားတို့ကို၊
 နိဗ္ဗိန္ဒိတနာန၊ နိဗ္ဗိန္ဒိတဉာဏ်ရင့်သန်အောင် ကြိုးကုတ်အားထုတ်၍။ ပဏ္ဏိ
 တော၊ ပညာရှိသည်။ သကိစ္စ၊ မိမိ၏ကိစ္စကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ လုံ့လ
 ကြိုးကုတ် အားထုတ်ရာ၏။ မောသကာလံ၊ စားကာ သောက်
 ကာ ပျော်ရွှင်ကာနှင့်။ လိုရာမပြီး အချည်းနှီးသော ကာလကို၊
 နဝေပယေ၊ နဝေပယျ၊ မကုန်မခန်း မကျမ်းစေရာ ဟူသော
 သြဝါဒ လိုရင်းအချုပ်အနေနဲ့ အင်း... သကိစ္စမနုယုဉ္ဇေယျ၊
 ဒါကိုကြည့်ပြီးတော့ ပြောခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အခု
 တိပိဋကဓရပူဇော်ပွဲမှာ တိပိဋကဓရကိုယ်တော်က တို့ကိုပေ လိုက်
 တဲ့ 'သြဝါဒတွေ သုံးခုရှိတယ်။ (၁) မမေ့မလျော့ကြပါနဲ့။

သူတော်ကောင်းတို့။ (၂) တို့မှာ သေခြင်းတရားနဲ့ အချိန်း အချက်မရှိဘူး။ (၃) ဒီတော့ မိမိတို့ ရည်သန်ထားတဲ့ ဓမ္မကိစ္စ များကို မြန်မြန် ကြိုးကုတ် အားထုတ်ပါလို့ ဆောင်ပုဒ် သုံးခု ပေးပါတယ်။ ထိုသုံးခုသော ဆောင်ပုဒ်ကို စာပေသမိုင်း တင် လိုက်တဲ့အခါ ဟောဒီလို ဂါထာဖြစ်လာတယ်။

အပ္ပမတ္တာသဒါဟောထ ဥတုသင်္ခါရ ဓမ္မတံ
သကိစ္စမနုယုဉ္ဇေဝ နတ္ထိနောမစ္စုသင်္ဂရံ။

ဤဂါထာနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ အနုမောဒနာ ဩဝါဒကထာ နိဂုံးချုပ်ရအောင်။ ပြီးတော့ ရေစက်ချရအောင်၊ အေး....ရေ စက်ချယင် ဒကာကြီးတို့ တာဝန်အတိုင်း-

အပ္ပမတ္တာသဒါဟောထ ဥတုသင်္ခါရဓမ္မတံ၊

သကိစ္စမနုယုဉ္ဇေဝ နတ္ထိနောမစ္စုသင်္ဂရံ။

သာဓဝေါ၊ ကိုယ်ကျိုး သူကျိုး ဤနှစ်မျိုးကို ပြည့်ဖြိုး လေအောင် ချက်ဆောင်ဘိတောင်း သူတော်ကောင်းတို့၊ သင်္ခါရ ဓမ္မတံ။ ကိုယ်က ဤပုံဖြစ်လိုတုံလည်း တပုံဆင်ကွဲ။ သူတန် ဖြင့် မေ့လျော့တတ်စွာ ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတို့၏ ဓမ္မတာကို၊ ဥတုသင်္ခါရထာ၊ ယခုပင်လျှင် မအိုခင်က၊ ယခုပင်လျှင် မနာ ခင်က၊ ယခုပင်လျှင် မသေခင်က ကြိုတင်ကာ ကြိုးကုတ်သိမြင် အောင် အားထုတ်ကြပါကုန်လော။ ဥဒ သမ္ဘယသင်္ခါရ၊ ကိုယ် ရည်ရွယ်ထားတာ။ ဥတု၊ သိမြင်အောင် ကြိုးကုတ်အားထုတ် ကြပြီးလျှင် ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတို့ရဲ့ သဘောကို မအိုခင်က၊ မနာခင်က၊ မသေခင်က၊ အခုက သိအောင်လုပ်၊ အိုမှ၊ နာမှ၊

သေမှဆိုတာ ဘာမျှ မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဥတုာ ဇာနာထ၊ ယခု
 ပင်လျှင် မအိုခင်က၊ ယခုပင်လျှင် မနာခင်က၊ ယခုပင်လျှင်
 မသေခင်က ကြိုတင်ကာ ကြိုးကုတ် သိမြင်အောင် အားထုတ်
 ကြပါကုန်လော့။ ဥတုာ၊ သိမြင်အောင် ကြိုးကုတ် အားထုတ်
 ကြပြီးလျှင်။ သဒါ၊ နေ့နေ့ ညည ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌၊
 အပ္ပမတ္တာ၊ အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင် ထားကြကုန်သည်။
 အပ္ပမတ္တာ၊ ကုသိုလ်ဆယ်ခု မြတ်ကောင်းမှု၌ ဂရုကတ ကြိုး
 လုံ့လ၍ အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင်ထားကြကုန်သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊
 မမျှော်လင့်ပဲ ပြုန်းကန်ရောက်စွဲနာဗျာဓိ၊ မည်သူမဆိုဘယ်နေ့ဘယ်
 အနာရမယ် မရှိဘူး၊ ပြုန်းကန် ပြုန်းကန် ရောက်မယ်။ အပ္ပမတ္တာ
 မမျှော်လင့်ပဲ ပြုန်းကန် ရောက်စွဲ နာဗျာဓိ။ မမျှော်လင့်ပဲ
 သူ၏နဲ့ ကိုယ်လဲ အိုနိုင်၏။ မမျှော်လင့်ပဲ ပြုန်းကန် ဖောက်
 လွဲ သေနိုင်၏ဟု သတိလိုက်လှ စိတ်ဝယ် စွဲကြကုန်သည်။
 ဟောထ၊ မြေလက်ခတ်နဲ့၊ မလွဲကေန အမွန်စင်စစ် ဖြစ်ကြပါ
 ကုန်လော့၊ မမေ့မလျော့ကြနှင့်ဟူသော စကားကို တရားနယ်
 ပယ်နဲ့ ချဲ့လိုက်လျှင် ဤကဲ့သို့ ပြန့်ကျယ်လာပါတယ်။ ကျန်တဲ့
 စကားနှစ်ခွန်းကို ချဲ့ရမယ်။ နော-တဏှာမာန်ဝဋ် ခန္ဓာဝဋ်၌
 ထွက်ဆုရည်ခြွေ တို့တတွေအား။ နော-တဏှာတည်းဟူသော
 မာန်မင်း၏ ညွတ်ကင်း၊ ခန္ဓာ တည်းဟူသော သံသရာဝဋ်
 အတွင်းမှ လွတ်ကင်းရန်ရည်ခြွေ တို့တတွေအား။ မစ္စုသင်္ဂရံ၊
 မစ္စုမည်လျှင်း၊ ရှင်သေမင်းနှင့် အတွင်းကြိတ်ပူး မိတ်ရည်လူး
 လျက် နှစ်ဦး နှစ်ဘက် ချိတ်အဆက်ဖြင့် ဤရက်ခါမူ သေအံ့
 ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤလခါမူ သေအံ့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤ

နှစ်ခါမှ သေအံ့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သဘောတူ အချိန်းအချက် စာချုပ် စာတမ်း စာရွက်တို့နှင့်တကွလက်ဆောင် တံစိုး ထိုး၍ ထားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လူတိုင်းကေနံ တို့တဇေမရှိ မှန်၏။

ဘယ်သူမှ တို့သေခြင်းတရားနှင့် အချိန်းအချက်ထားလို့မရှိဘူး။ တသွာ၊ ထို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ သို့ရကား။ သက်စွဲ၊ ခုဝတ္ထုမာန် ပစ္စုပ္ပန်နှင့် တမလွန်နောက်နှောင်း တောက်လျှောက်ကောင်းအောင် ရွယ်ချောင်းဆုပ်နံ စိတ်ရည်သန်၍ နှစ်တန်သောလောကဓမ္မစီးပွား ကိုယ့်ကိစ္စများကို အနုယုဉ်းစွာ၊ လုံ့လ ကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြပါကုန်လော့။ အနုယုဉ်းစွာ၊ လုံ့လ ကြိုးကုတ် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။ သက်စွဲမနုယုဉ်းစွာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပြင် ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်ပဲ သူတို့ဖြစ်ချင်သလိုသာ ဖြစ်ကြ၏။ သဘာဝ သူညဉ်ကို သမ္မုတေဉ်းညှိ အမှန်အဘျင်းသိကြ၍ မိမိတို့ဆိုင်ရာ နှစ်ဖြာသောလောကဓမ္မစီးပွား ကိုယ့်ကိစ္စများကို ရှည်လျားကာလ အချိန်ကို မဆွဲကြပဲ၊ ယခုကပင် အရေးဝင်အောင် ကြိုတင်ကာ ကြိုးကုတ်အားထုတ်တော် မူနိုင်ကြပါစေ သတည်း။

သာဓု—သာဓု—သာဓု

အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒ သုတ္တန်လာ

ဝိပဿနာဆယ်မျိုး တရားလင်္ကာ

(အမှတ်)။ သူတော်ကောင်းတို့.. ဘုန်းကြီးသည် ရှေးက လူဝတ်ကြောင် ပါဠိ မကျမ်းကျင်ကြသော ဒကာ ဒကာမများ အတွက် ဝိပဿနာရှုပုံ တရားလင်္ကာပိုဒ်များကို မိမိ ဉာဏ်မှီ သလောက် ရေးသား ဖြန့်ချိစေခဲ့ရာ ထိုရှေးဖြစ်သော တရား လင်္ကာတို့၌ “အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ”ဟူ၍ ဆင်ရူခြင်သော စာပိုဒ်များသာဖြစ်နေ၍ “နေတံ မမ၊ နေသောဟ မသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”ဟူ၍ ရှုဆင်ခြင်သော စာပိုဒ်များပါ ပါဠိ စေရန် ဤ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒ ဝိပဿနာ လင်္ကာတို့၌ အနည်းငယ် ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက် ရေးသား ဖြန့်ချိစေပါသည်။ ရှေးက မိမိတို့ လေ့လာပြီးသော ဝိပဿနာ တရားလင်္ကာတို့၏ နောက်ပိုင်း စာပိုဒ်များကို ဤအနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒဝိပဿနာ တရားလင်္ကာအတိုင်း ရွတ်ဆို ပွားများနိုင်ကြပါသည်။

(၁) ဒွါရ ၆-ပါး တရားလင်္ကာ

၁။ မျက်စိတွင်မည်၊ ရုပ် အကြည်ကာ၊ မြ်ရှည် ကာလ၊ မတည်ထပဲ၊ ခဏဖြစ်လျက်၊ ခဏပျက်၏၊ ဖြစ်ပျက် နှစ်တန်၊ နှိပ်စက်ဒဏ်ဖြင့်၊ တရံမစဲ၊ လွန်ဆင်းရဲ၏၊ ခိုင်မြဲကျောမာ၊ နှစ် မပါဘူး၊ ပညာစက္ခု၊ မျှော်တောက်ရှုလျှင်၊ သူ့သာသာ၊ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ အနတ္တ၊ မှန်လှစွာ၏၊ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့လိပ်ပြာ

- တို့၊ ဘာတခုမျှ၊ မဟုတ်ကြသည်၊ ဓမ္မ သက်သက်ပါတကား။
- ၂။ နားဟုတွင်မည်၊ ရုပ်အကြည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆို)
  - ၃။ နှာခေါင်းတွင်မည်၊ ရုပ်အကြည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်ဆို)
  - ၄။ လျှာဟုတွင်မည်၊ ရုပ်အကြည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆို)
  - ၅။ ကိုယ်ဟုတွင်မည်၊ ရုပ်အကြည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆို)
  - ၆။ မနောတွင်မည်၊ စိတ်အကြည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆို)

(၂) အာရုံ ၆-ပါး တရားလင်္ကာ

- ၁။ အဆင်းတွင်မည်၊ ရုပ်ထိုက်ကြကား၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)
- ၂။ အသံတွင်မည်၊ ရုပ်ထိုက်ကြလည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၃။ အနံ့တွင်မည်၊ ရုပ်ထိုက်ကြလည်း။ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၄။ အရသာတွင်မည်၊ ရုပ်ထိုက်ကြလည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)
- ၅။ အတွေ့တွင်မည်၊ ရုပ်ထိုက်ကြလည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)
- ၆။ ဓမ္မတွင်မည်၊ ရုပ်နာမ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)

(၃) ဝိညာဏ် ၆-ပါး တရားလင်္ကာ

- ၁။ မျက်စိ၌မူ၊ ဝိညာဏ်သည်ကား၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၂။ နား၌စွဲမူ၊ ဝိညာဏ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၃။ နှာခေါင်း၌မူ၊ ဝိညာဏ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆို)
- ၄။ လျှာ၌စွဲမူ၊ ဝိညာဏ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၅။ ကိုယ်၌စွဲမူ၊ ဝိညာဏ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၆။ မနောတွင်မည်၊ ဝိညာဏ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆို)

(၄) ပဿိ ၆-ပါး တရားလင်္ကာ

- ၁။ မျက်စိ၌မှီ၊ အတွေ့သည်ကား၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၂။ နား၌မှီ၊ အတွေ့သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၃။ နှာခေါင်း၌မှီ၊ အတွေ့သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၄။ လျှာ၌မှီ၊ အတွေ့သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၅။ ကိုယ်၌မှီ၊ အတွေ့သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)
- ၆။ မနော၌မှီ၊ အတွေ့သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်ဆိုလေ)

(၅) ဝေဒနာ ၆-ပါး တရားလင်္ကာ

- ၁။ မျက်စိအတွေ့၊ တွဲယှဉ်၍လျှင်၊ ဖြစ်လေ့ပွားစည်၊ ဝေဒနာသည်ကား၊ မြင့်ရှည်ကာလ၊ မတည်ထဲ၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)
- ၂။ နား၌အတွေ့၊ တွဲယှဉ်၍လျှင်၊ ဖြစ်လေ့ပွားစည် ဝေဒနာသည်လည်း၊ မြင့်ရှည်ကာလ၊ မတည်ထဲ၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)
- ၃။ နှာခေါင်းအတွေ့၊ တွဲယှဉ်၍လျှင်၊ ဖြစ်လေ့ပွားစည်၊ ဝေဒနာသည်လည်း၊ မြင့်ရှည်ကာလ၊ မတည်ထဲ၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)
- ၄။ လျှာ၌အတွေ့၊ တွဲယှဉ်၍လျှင်၊ ဖြစ်လေ့ပွားစည်၊ ဝေဒနာသည်လည်း၊ မြင့်ရှည်ကာလ၊ မတည်ထဲ၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)
- ၅။ ကိုယ်၌အတွေ့၊ တွဲယှဉ်၍လျှင်၊ ဖြစ်လေ့ပွားစည်၊ ဝေဒနာသည်လည်း၊ မြင့်ရှည်ကာလ၊ မတည်ထဲ၊ (ရှေးနည်း)

၆။ မနောအတွေ့၊ တွဲယှဉ်၍လျှင်၊ ဖြစ်လေ့ပွားစည်၊ ဝေဒနာသည်လည်း၊ မြင့်ရှည်ကာလ၊ မတည်ထပဲ၊ (ရှေးနည်းဆက်လေ)

(၆) ဓာတ် ၆-ပါး တရားလင်္ကာ

၁။ အကြမ်း-အနု၊ နှစ်ခု ပထဝီ၊ မြေဓာတ်သည်ကား၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ ဆိုလေ)

၂။ ဖွဲ့သော-စီးသော၊ အာပေါနှစ်မည်၊ ရေဓာတ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ ဆိုလေ)

၃။ ပူသော-အေးသော၊ တေဇောနှစ်မည်၊ မီးဓာတ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ ဆိုလေ)

၄။ ပျော့သော-မာသော၊ ဝါယောနှစ်မည်၊ လေဓာတ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ ဆိုလေ)

၅။ ကလာပ်ခြားမျှ၊ အာကာသမည်၊ ထိုဓာတ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ ဆိုလေ)

၆။ မြင်-ကြား-နံ စား၊ ထိ-သိ အားဖြင့်၊ ခြောက်ပါးဓာတ်မည် ဝိညာဏ်သည်လည်း မြင့်ရှည်ကာလ မတည်ထပဲ (ရှေးနည်း ဆက်၍ ဆိုလေ)

(၇) ခန္ဓာ ၅-ပါး တရားလင်္ကာ

၁။ ရုပ်ဟုတွင်မည်၊ ခန္ဓာသည်ကား၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)

၂။ ဝေဒနာမည်၊ ခန္ဓာသည်လည်း၊ (ရှေးနည်း ဆက်၍ဆိုလေ)

၃။ သညာတွင်မည်၊ ခန္ဓာသည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)

၄။ သင်္ခါရမည်၊ ခန္ဓာသည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်၍ဆိုလေ)

၅။ ဝိညာဏ်ခြောက်မည်၊ ခန္ဓာသည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်လေ)

(၈) အရူပဈာန် ၄ ပါး တရားလင်္ကာ

- ၁။ အာကာတုင်မည်၊ ဈာန်စိတ်သည်ကား၊ (ရှေးနည်းဆက်)
- ၂။ ဝိညာဏ်တုင်မည်၊ ဈာန်စိတ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်)
- ၃။ အာကိဉ်တုင်မည်၊ ဈာန်စိတ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်)
- ၄။ နေဝတုင်မည်၊ ဈာန်စိတ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်)

(၉) စည်းစိမ်နှစ်ပါး တရားလင်္ကာ

- ၁။ ဤဘဝ၌တည်း၊ စည်းစိမ်သည်ကား၊ (ရှေးနည်းဆက်လေ)
- ၂။ တမလွန်၌တည်း၊ စည်းစိမ်သည်လည်း၊ (ရှေးနည်းဆက်လေ)

(၁၀) ဒိဋ္ဌာဒိဝါရ တရားလင်္ကာ

၁။ မြင်အပ်၊ ကြားအပ်၊ ရောက်-သိအပ်ဟု၊ လေးရပ်တုင်မည်၊
ရုပ်နာမ်သည်လည်း၊ မြင့်ရှည်ကာလ၊ မတည်ထပဲ၊ ခဏဖြစ်လျက်၊
ခဏပျက်၏၊ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန်၊ နှိပ်စက်ဒဏ်ဖြင့်၊ တရံမစဲ၊ လွန်
ဆင်းရဲ၏။ ခိုင်မြဲကျောမာ၊ နှစ်-မပါဘူး။ ပညာစက္ခု၊ မျှော်
ထောက်ရှုလျှင်၊ သူ့သဘာဝ၊ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ-အနတ္တ၊ မှန်လှ
စွာ၏။ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့လိပ်ပြာတို့၊ ဘာတခုမျှ၊ မဟုတ်ကြသည်၊
ဓမ္မသက်သက်ပါတကား။ ။

အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒ သုတ္တန်လာ ဝိပဿနာ(၁၀)ပျိုး
တရားလင်္ကာ ပြီး၏။

ဤစာအုပ်များနှင့်ပတ်သက်၍

အလိုရှိက ဆက်သွယ်ရန် -

၁။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏တေဒဂ်ဘွဲ့ရပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များ။

၂။ ဆရာတော်အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၏ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း
နှင့် ငွေရတု ဩဝါဒကထာ ဝိပဿနာ ဆယ်မျိုးတရား
လင်္ကာများ-

စာအုပ်တို့ကို အလိုရှိပါက

၁။ မင်းကွန်းတိပိဋကနိကာယ သာသနာပြုအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊
ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဆရာဝန်ကြီး ဦးသာလှ
အမှတ် ၁၀ (ခ) မာတင်ရိပ်သာ ပြည်လမ်းရန်ကုန်မြို့၊
ဖုန်း ၃၂၆၄၀ သို့လည်းကောင်း။

၂။ ဗမာ့ခေတ်စာပေနှင့်ထွန်းထွန်းမြင့်ပုံနှိပ်တိုက်
၃၀၂/၄၀လမ်း (အထက်လမ်း) ရန်ကုန်မြို့သို့
လည်းကောင်း ဆက်သွယ်မှာကြားနိုင်ပါသည်။

ဓမ္မသံဝေဂ ဂါထာ လင်္ကာများ

အပ္ပမာဒ သံဝေဂ လင်္ကာ

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ သင်္ခါရတို့၊ ကိုယ်ကဏ္ဍိ၊ ဖြစ်လိုတုံလည်း၊
အဖုံ့ဆင်ကွဲ၊ သူတနဲဖြင့်၊ ဖောက်လွှဲတတ်စွာ၊ ဓမ္မတာကို၊ ပညာ
စက္ခု၊ မျှော်ထောက်ရူ၍ ...

ယခုပင်လျှင်၊ မအိုခင်က၊ ကြိုတင်ကောင်းမှု၊ ကြိုးစားပြုလော့၊
ယခုပင်လျှင်၊ မနာခင်က၊ ကြိုတင်ကောင်းမှု၊ ကြိုးစားပြုလော့၊
ယခုပင်လျှင်၊ မသေခင်က၊ ကြိုတင်ကောင်းမှု၊ ကြိုးစားပြုလော့၊

ရတုချိန်ထောက်၊ ဤခါရောက်မှ၊ ချုပ်ပျောက် ခန္ဓာ၊
သေပိမ့်ငါ-ဟု၊ သတ္တဝါခပင်း၊ ရှင်သေမင်းနှင့်၊ မိတ်သင်းဖွဲ့
လျက်၊ ချိန်းအချက်လျှင်၊ တစက်ကမှ၊ မရှိကြဘူး ...

“အပ္ပမာဒေန ဘိက္ခဝေ သပ္ပာဒေထ”

ဘုရားစကား၊ လိုက်နာပွားသည်၊ တရားလက်မလွှတ်စေနှင့်။
ကိုသာဂေါတမိ မျက်ရည်သိမ်း သံဝေဂလင်္ကာ

ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာတို့၊ ဖြစ်လာတိုင်းပင်၊ ကုယ်ချုပ်
ဝင်သည့်၊ ဤသင်္ခါရ၊ သဘာဝကား၊ ဌာနနယ်ချဲ့၊ တန်ဖိုးနှင့်၊
ခေါ်ထုံးဝေါဟာ၊ တမြို့ရွာဝယ်၊ မျက်နှာမဲ့လျှင်၊ တအိမ်
တွင်း၌၊ သင်းသီးသန့်ခြား၊ တကန့်သား၍၊ ဖြစ်ပွားလေ့လာ၊
မဟုတ်ပါဘူး....။ ဗြဟ္မာ၊ လူနတ်၊ ထုတ်ချင်းခတ်အောင်၊ ဥပါဒ်

•—လျှင်၊ ဌိသ္မိဝင်၍၊ ဘင်္ဂကုဏ၊ မရဏဖြင့်၊ ရုဇ္ဈလှုပ်လှုပ်၊ တချုပ်
ချုပ်လျှင်၊ နာမ်ရုပ်နှစ်မျိုး၊ ဖြစ်တိုင်းညှိုးသည် ...

အရိုး အနိစ္စပါတကား...။ အရိုး ဒုက္ခပါတကား...။

အရိုး အနတ္တပါတကား ...။

ကိသာဂေါတမိ ရဟန္တာဖြစ်သည့်

ဂါထာနှင့် တရားလင်္ကာ

(ဂါထာ)

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊

အပဿံ အမတံ ပဒံ။

ကောဇဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊

ပဿတော အမတံ၊ ပဒံ။

(လင်္ကာ)

အနှစ်တရာ၊ သက်ရှည်ကြာလည်း၊ ခေမာအမတ၊

မမြင်ရသော်၊ ဘဝဤဇာတ်၊ ကယ်မမြတ်ဘူး...။

ဝိပဿနာ၊ အခြေပါ၍၊ လေးဖြာမဂ်စု၊ ဉာဏ်စက္ခု

ဖြင့်၊ ဓုဝကေန၊ နေရဗာန်ကို၊ ဝေဘန်မြင်က၊

တရက်မျှလျှင်၊ ဇီဝရှည်လျှင်း၊ တည်နေခြင်းက၊

လွန်မင်းသာစွ၊ မြတ်ထွတ်လှ—ဟု၊ ဇိနဘုရား၊

ဟောမိန့် ကြားသည်...။ တရားကြိုးသင့် လှပြီ

တကား...။ “

နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြား၍ ဝိပဿနာတင်ရန်

၁။ ဤ ကိုယ်ကာယ၊ တလံမျှ၌၊ နှစ်ဝ နာမ်ရုပ်၊ ဖြစ်၍
ချုပ်၏...။ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး၊ အလွတ်ထား၍၊ ဤကားလိပ်ပြာ၊

ဤကား ငါတည့်၊ ဤမှ ဇီဝ၊ ဤအတ္တ-ဟု၊ ညွှန်ပြဘယ်ရာ၊
မရှိပါသည်.....၊ ခန္ဓာနာမ်ရုပ်မျှသာတည်း....။

၂။ နာမ်ရုပ်တရား၊ ဤနှစ်ပါးလည်း၊ ရှည်လျား ကာလ၊
မတည်ကြပဲ၊ ခဏ ဖြစ်လျက်၊ ခဏ ပျက်၍၊ နှိပ်စက် ခြင်းရာ၊
လို့မပါဘူး.....၊ သဘာဝအား၊ ဤသုံးပါးကြောင့်၊ ဖြစ်ပွားသမျှ၊
အနိစ္စသည်....၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ချည်းသာတည်း။

စတုလစ္စ ကမ္မဋ္ဌာန်းလင်္ကာ

၁။ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေဟု၊ လေးထွေ ရင်းမြစ်၊
ဒုက္ခဖြစ်၏။ မချစ်ယှဉ်တွဲ၊ ချစ်သူကဲ့နှင့်၊ လိုလဲမရ၊ ကကျဉ်း
ပြသော်၊ ပဉ္စပါဒါ၊ ငါးခန္ဓာ၊ သစ္စာဒုက္ခ မှန်မောလှ။

၂။ ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်း၊ မကောင်း တဏှာ၊ လောဘုမ္မာ၊
သစ္စာသမုဒယ မှန်မောလှ။

၃။ တဏှာချုပ်ဆု၊ နိဗ္ဗာန်မှ၊ သစ္စာနိရောဓ၊ မှန်မောလှ။

၄။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ ကောင်းသောအသိ၊ ကောင်း
ဘိအကြံ၊ ကောင်းသံဆိုပြော၊ ကောင်းသောအပြု၊ ကောင်းမှု
သက်မွေး၊ ကောင်းရေးလုံ့လ၊ ကောင်းထသတိ၊ ကောင်းဘိ
တည်ကြည်၊ ဤရှစ်မည်၊ တွင်ညီမဂ္ဂ၊ မှန်မောလှ။

(မှတ်ချက်) ဓမ္မစကြာ ပါဠိတော်လာ သစ္စာ လေးပါးကို
ဖော်ပြသည့် “ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ
အရိယသစ္စံ” အစရှိသော စာပိုဒ် ၄ ပိုဒ် ပါဠိ
နှင့်အနက်တို့ကိုပါ ယှဉ်တွဲ၍ ဤလင်္ကာအတိုင်း
နှလုံးသွင်းလျှင် ပို၍ ထင်လွယ် သိလွယ်၏။

(ဓမ္မသံဝေဂ တရားလက်ဆောင်)

အပ္ပမတ္တာ သဒါ ဟောထ ဥတုာ သင်္ခါရဓမ္မတံ။
သင်္ကစ္စ မနုယုဉ္ဇေ၊ နတ္ထိ နော မစ္စ၊ သင်္ဂရံ။

ဘောန္တော၊ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်၊ လေးပါးသော ဖိုလ်
ဉာဏ်ကို ရရန်ရှယ်ချောင်း ဆုပန်တောင်း၍ စုပေါင်းညီညာ
စည်းဝေးလာသည့် တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်
ကောင်းတို့။ သင်္ခါရဓမ္မတံ၊ ကိုယ်ကဏ္ဍိပုံ ဖြစ်လိုတုံလည်း တဖုံ
ဆင်ကဲ့၊ သူတန့်ဖြင့်၊ ဖောက်လွှဲတတ်စွာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ သင်္ခါရ
တို့၏ ဓမ္မတာကို။ ဥတုာ ဇာနာထ၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ၊ အဇ္ဈတ္တဝယ်၊
ဉာဏစက္ခု၊ မျှော်ထောက်ရှု၍၊ ယခုပင်လျှင်၊ သိမြင်အောင်
ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဥတုာ သိမြင်
အောင်ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်ကြပြီးလျှင်။ သဒါ၊ နေရောညပါ
ခပ်သိမ်းသော အခါကာလ၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ အပ္ပမာဒတရား၊
လက်ကိုင်ထားတော်မူကြကုန်သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုသိုလ်ဆယ်ခု၊
မြတ်ကောင်းမှု၌၊ ဂရုကတ၊ ကြိုးလုံ့လသည်၊ အပ္ပမာဒတရား၊
လက်ကိုင်ထားကြကုန်သည်။

အပ္ပမတ္တာ၊ မမျှော်လင့်ပဲ၊ ဗြုန်းကနဲ၊ ရောက်ဆဲ နာဗျာဓိ။
မမျှော်လင့်ပဲ၊ ဗြုန်းကနဲ၊ အိုလဲ အိုနိုင်၏။
မမျှော်လင့်ပဲ၊ ဗြုန်းကနဲ၊ ပောက်လွဲသေနိုင်၏။

ဟု သတိလှိုက်လွှဲ စိတ်ဝယ်စွဲကြကုန်သည်။ ဟောထ၊ ကေနစင်
စစ် ဖြစ်ဘော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။ နော၊ တဏှာမာရ်ညွတ်၊

ခန္ဓာဝဋ်မှ၊ ကျွတ်ရန်ရည်ချေ၊ တို့ စာတေ့အား။ နော၊ တဏှာ
တည်းဟူသော မာရ်မင်း၏ ညွတ်ကွင်း၊ ခန္ဓာ တည်းဟူသော
သံသရာ ဝဋ်အတွင်းမှ၊ လွတ်ကင်းရန်ရည်ချေ၊ တို့ကတေ့အား။
မစ္စ၊ သင်္ကရံ၊ မစ္စ၊ မည်လျှင်း၊ ရှင်သေမင်းနှင့်၊ အတွင်းကြိတ်ပူး၊
မိတ်ရည်နှူး၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်၊ ချိတ်အဆက်ဖြင့်...။

ဤရက်ခါမှ၊ သေအံ့ဟူ၍၎င်း၊

ဤလခါမှ၊ သေအံ့ဟူ၍၎င်း၊

ဤနှစ်ခါမှ၊ သေအံ့ဟူ၍၎င်း။

သဘောတူ ချိန်းအချက် စာချုပ်စာတမ်းစာရွက်တို့နှင့်တကွ၊
လက်ဆောင်တန်စိုး၊ ထိုး၍ထားခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ လူတိုင်းကေန်၊
မရှိရိုး မှန်ပေ၏။ တသွာ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ကစ္စံ၊ ခုဝတ္တမာန်၊
ပစ္စုပ္ပန်နှင့်၊ တမလွန်နောက်နှောင်း၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်တောက်လျှောက်
ကောင်းအောင်၊ ရွယ်ချောင်းဆူပန်၊ စိတ်ရည်သန်သည်၊ နှစ်တန်
သော လောက ဓမ္မစီးပွား၊ ကိုယ့်ကိစ္စများကိုသာ။ အနုယုဉ္ဇေ၊
လုံ့လ ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ် ယူ နိုင် ကြ ပါ စေ သ တည်း။
အနုယုဉ္ဇေ၊ ရုပ်နာမ် နှစ်ပြင်၊ ကိုယ် ဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်ပဲ၊
သူတို့ ဖြစ်ချင်သလိုသာ ဖြစ်ကြသည့် သဘာဝ သူ့ဥာဉ်ကို၊
သမ္ပဇဉ်နိုင်ညှိ၊ အမှန်အတိုင်းသိကြ၍၊ မိမိတို့ဆိုင်ရာ၊ နှစ်ဖြာသော
လောက ဓမ္မစီးပွား၊ ကိုယ့်ကိစ္စ များကိုဖြင့်၊ ရှည်လျားကာလ၊
အချိန်ကိုမဆွဲကြပဲ၊ ယခုကပင်၊ အရေးတိုင်အောင်၊ ကြိုတင်ကာ
ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်ကျင့်ကြံတော်မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အာသိဝိသောပမသုတ် အချုပ်လင်္ကာ

ကံမင်းတရား၊ လူခိုးသားတို့၊ သုံးပါး ဝဋ်နှောင်၊ ဘဝ
ထောင်၌၊ လေးကောင်ခတ်မြေ၊ နှင်းအပ်ပေ၏။ ။ပရမေ
ဗုဒ္ဓ၊ မိတ်ကောင်းမရှိ၊ ဘဝ ဝဋ်နှောင်၊ မြေလေးကောင်မှ၊
လွတ်အောင်ရုန်းထွက်၊ ပြေးပါလျက်လည်း၊ လက်နက်ကိုယ်စီ၊
စွဲကိုင်ချီ၍၊ လောကီခန္ဓာ၊ ငါးဖြာဟူသား၊ သူသတ်များနှင့်၊
ထံပါးကပ်ကာ၊ သတ်ခွင့်ရှာသည့်၊ တဏှာခေါ်မှတ်၊ တွင်းလူ
သတ်တို့၊ ထက်ကြပ်မကွာ၊ ကပ်လျက်ပါ၏။

ရွာပျက်ကြီးနယ်၊ ရွှေခြောက်သွယ်ကား၊ ကိုးဖွယ်မရ၊ ဆိတ်
သုဉ်းလှခဲ့ ။

ဒမြတပ်သား၊ နောက်ဆက် ပွားသည်၊ ခြောက်ပါး
အာယတန၊ သောင်းကျန်းလှ၏၊ ဩဃ လေးသွယ်၊ မြစ်ပြင်
ကျယ်၏၊ ဤဝယ်ဘက်ကျ၊ သက္ကာယကား၊ များလှဘေးဘျမ်း၊
ရန်သူပြွမ်း၏၊ ရှစ်ခန်းသောမင်္ဂ၊ ဖောင်ဖွဲ့ယှက်၍၊ ခြေလက်ဝီရိယ၊
ကူးခပ်မှုလျှင်၊ ဘဝမှကမ်း၊ နိဗ္ဗာန်နန်းသို့၊ ကူးသန်းထုတ်ချောက်၊
ဘေးလွတ်မြောက်မည်၊ ကြိုဆောင် သင့်လှပြီတကား။

ဗာဟိယသုတ္တန်နှင့်အညီ ဝိပဿနာရှုနည်း လင်္ကာ

၁။ မြင်အပ်မြင်တတ်၊ ဤနှစ်ရပ်ကား၊ ဓာတ်စုမှန်လှ၊ မည်ဒိဋ္ဌ၊
ဓမ္မသက်သက်ပါတကား။

ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ နာမ်ရုပ် အစုပါတကား။

ဖြစ်ပြီးလျှင်ပျက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနိစ္စပါတကား။

အဖြစ်အပျက်၊ လွန်နှိပ်စက်၊ သက်သက်ဒုက္ခပါတကား။

- လိုမပါချက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနတ္တပါတကား။
- ၂။ ကြားအပ် ကြားတတ်၊ ဤနှစ်ရပ်ကား၊ ဓာတ်စု မှန်လှ၊
မည်သုတ၊ ဓမ္မသက်သက်ပါတကား။
ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ နာမ်ရုပ်အစုပါတကား။
ဖြစ်ပြီးလျှင်ပျက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနိစ္စပါတကား။
အဖြစ်အပျက်၊ လွန်နှိပ်စက်၊ သက်သက်ဒုက္ခပါတကား။
လိုမပါချက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနတ္တပါတကား။
- ၃။ ရောက်အပ် ရောက်တတ်၊ ဤနှစ်ရပ်ကား၊ ဓာတ်စုမှန်လှ၊
မည်မုတ၊ ဓမ္မသက်သက်ပါတကား။
ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ နာမ်ရုပ်အစုပါတကား။
ဖြစ်ပြီးလျှင်ပျက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနိစ္စပါတကား။
အဖြစ်အပျက်၊ လွန်နှိပ်စက်၊ သက်သက်ဒုက္ခပါတကား။
လိုမပါချက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနတ္တပါတကား။
- ၄။ သိအပ် သိတတ်၊ ဤနှစ်ရပ်ကား၊ ဓာတ်စုမှန်လှ၊ ဝိညာတ၊
ဓမ္မသက်သက်ပါတကား။
ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ နာမ်ရုပ်အစုပါတကား။
ဖြစ်ပြီးလျှင်ပျက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနိစ္စပါတကား။
အဖြစ်အပျက်၊ လွန်နှိပ်စက်၊ သက်သက်ဒုက္ခပါတကား။
လိုမပါချက်၊ သူ့အနက်၊ သက်သက်အနတ္တပါတကား။

အင်္ဂုတ္တရစတုက္ကနိပါတ်၊ ပတ္တကမ္မသုတ် လင်္ကာ

ဥစ္စာစီးပွား၊ ခြွေရံများ၊ ရှည်လျားသက်ဇီဝ၊
သေလျှင်သော်ကား၊ နတ်ရွာလား၊ လေးပါးရခဲစွာ။

သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ သမ္မဒါ၊ လေးဖြာ ရကြောင်းပြ။
ကိုယ်လည်းသုံးဆောင်၊ ဘေးလွှတ်အောင်ပြု၊ ငါးခုပလိ
ပူဇော်တိ၍၊ ဒက္ခိဏာမည်၊ လှူဝတ်တည်၊ လေးမည်ပတ္တ မြတ်ကမ္မ။

အမြတ်ယူအပ်သည့် ဓမ္မအရူ

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ။

သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ။

တရားအလှသည် အလှအားလုံးကို အောင်နိုင်၏။

တရားအရသာသည် အရသာအားလုံးကို အောင်နိုင်၏။

လူသေသော်လည်းပဲ အလှူမသေတဲ့အလှူ ပြစမ်းပါဆိုယင်

(ပရိယတ္တိ သာသနာပြု ငွေပဒေသာပင်ထဲမှာ၊ ပင်မ
အနေနဲ့ စိုက်ပြီးတော့၊ အတိုးအညွှန်းကို မိမိတို့ လိုအပ်တဲ့
ရည်မှန်းတဲ့အတိုင်း၊ သုံးစွဲဘို့ဆိုတဲ့ စည်းမျဉ်းဥပဒေသနဲ့
ရေးဆွဲပြီးတော့ လှူဒါန်းခြင်းဟာ—လူသေ သော်လည်း
အလှူမသေတဲ့ အလှူ ဖြစ်ပါတယ်။

(အရှင်ဝိစိတ္တသာဓုဘိဝံသ)

ငွေရတု၏ ငွေရတုပူဇော်

၁၃၄၂ ခု တော်သလင်းလပြည့်နေ့မှစတင်၍စစ်ကိုင်း၊
မင်းကွန်း၊မိုးမိတ်ဘုရားပွဲတော်နှင့်အတူကျင်းပမည်။ဇန်နဝါရီလ
ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဦးဝိစိတ္တ သာရာသီ
မဟာထေရ်၏ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရရှိတော်မူသည့်
(၂၅)နှစ်မြောက် ငွေရတုပူဇော် (၂၅) လ ပူဇော်ပွဲ အထိမ်း
အမှတ်ရင်ထိုးတံဆိပ်ပုံတော်။